

Број: 03-02-652/2022
Сарајево, 01.07.2022. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
госп Мирсад Заимовић, предсједавајући

- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Bosna i Hercegovina
Federacije Bosne i Hercegovine
ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
SARAJEVO

Primljeno: 01-07-2022

Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	1428	122

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације БиХ, а у вези са одредбама чл. 163, 164. и 165. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08 и 26/20) и чл. 155, 156. и 157. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), **ради разматрања и прихватања, достављама Вам НАЦРТ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 321. сједници, одржаној 30.06.2022. године.

Нацрт закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (ЦД).

С поштовањем,

Прилог: - Нацрт закона на српском језику,

- Изјава о усклађености,
- Образац број 1а,
- Образац број 2,
- Образац ИФП ДА и
- Образац за обједињење писаних примједби, приједлога и сугестија на радну верзију прописа

Цц: Федерално министарство рада и социјалне политике
госп Веско Дрљача, министар

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Сарајево, јуни 2022. године

ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.
(Предмет)

Овим законом утврђују се основни принципи заштите цивилних жртава рата, појам и статус цивилне жртве рата, врсте права, обим и услови под којима се остварују та права, сврха исплате новчаних накнада за призната права, поступак остваривања, начин финансирања, као и друга питања од значаја за заштиту цивилних жртава рата на подручју Федерације Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Федерација).

Члан 2.
(Кориштење израза)

Изрази који се у овом закону употребљавају у једном граматичком роду се без дискриминације односе и на мушкарце и на жене.

II ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗАШТИТЕ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА

Члан 3.
(Надлежност)

Заштита цивилних жртава рата заједничка је надлежност Федерације и кантона.

Члан 4.
(Проширење права према могућностима кантона)

У складу са својим финансијским могућностима и потребама цивилних жртава рата, кантони утврђују, осигуравају и проширују обим права утврђених овим законом.

Члан 5.
(Примјена прописа)

У поступку остваривања права утврђених овим законом, примјењују се прописи о управном поступку, изузев у дијелу поступка који је одредбама овог закона посебно уређен.

Члан 6.
(Могућност кориштења права)

- (1) Право утврђено овим законом не може остваривати лице које исто право користи или може користити по основу других прописа.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, право избора повољнијег права има:
 - а) лице које испуњава услове за остваривање права на мјесечно лично новчано примање по овом пропису, а у односу на личну инвалиднину по овом или другом пропису;

- b) лице које ће по основу тјелесног оштећења усљед експлозије заосталог ратног материјала, испунити услове за остваривање повољнијег права по овом пропису, у односу на сва права која користи или може користити по овом или другом пропису.

Члан 7.

(Начело недискриминације)

У поступку за остваривање права из овог закона примјењују се начела родне једнакости и равноправности, без дискриминације по било којем основу.

III ПОЈАМ И СТАТУС ЦИВИЛНЕ ЖРТВЕ РАТА

Члан 8.

(Дефиниција цивилне жртве рата)

У смислу овог закона цивилна жртва рата је цивилно лице код којег је током рата или непосредне ратне опасности, почевши од 30.04.1991. године до 14.02.1996. године, усљед рањавања или неког другог облика ратне тортуре наступило оштећење организма, што укључује и ментално оштећење или значајно нарушавање здравља, или нестанак или погибију тог лица.

Члан 9.

(Континуитет примјене прописа о заштити цивилних жртава рата)

Жртве фашистичког терора, жртве ратних догађаја, жртве заосталог ратног материјала и жртве непријатељских диверзантских акција, као и чланови породице жртава фашистичког терора, којима је то својство признато након Другог свјетског рата, по прописима о заштити цивилних жртава рата који су се примјењивали на територији Федерације до дана ступања на снагу овог закона, сматрају се цивилним жртвама рата, односно члановима породице цивилних жртава рата у складу са овим законом и користе права у обиму и под условима прописаним овим законом.

Члан 10.

(Статус цивилне жртве рата)

(1) Статус цивилне жртве рата признаје се:

- a) лицу код којег је наступило оштећење организма или значајно нарушавање здравља, од минимално 20% тјелесног оштећења усљед ратних догађаја (бомбардовање, уличне борбе, диверзантске акције, експлозија ратног материјала, залутали метак и сл.), мучења, нехуманог и понижавајућег поступања, незаконитог кажњавања, противправног лишавања слободе (затвор, концентрациони логор, интернација, принудни рад) и експлозије заосталог ратног материјала након завршетка рата, под условом да је у моменту страдања било цивил;
- b) лицу које је током рата или непосредне ратне опасности преживјело сексуално злостављање или силовање, под условом да је у моменту догађаја било цивил – посебна категорија цивилних жртава рата, као и дјетету које је рођено из чина ратног силовања – дијете посебне категорије цивилних жртава рата;

- с) члановима породице лица које је погинуло или нестало у вези са ратним догађајима из тачке а) овог става, под условом да је у моменту погибије или нестанка било цивил.
- (2) Статус цивилне жртве рата, признаје се и другим особама држављанима Босне и Херцеговине са пребивалиштем на подручју Федерације, код којих је наступило оштећење организма у вези са ратним догађајима из става (1) овог члана, уколико одговарајућа права не остварују, или не могу остварити по другим прописима.

IV ВРСТЕ ПРАВА И ОСНОВНИ УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Члан 11.

(Права цивилних жртава рата)

- (1) Цивилне жртве рата остварују слjedeћа права:
- а) личну инвалиднину;
 - б) мјесечно лично новчано примање;
 - с) додатак за његу и помоћ од другог лица;
 - д) ортопедски додатак;
 - е) породичну инвалиднину;
 - ф) помоћ у трошковима лијечења и набавци ортопедских помагала;
 - г) оспособљавање за рад (професионална рехабилитација, преквалификација и доквалификација);
 - х) приоритетно запошљавање;
 - и) приоритетно стамбено збрињавање;
 - ј) психолошку и правну помоћ.
- (2) Права из става (1) тачке а) до е) овог члана остварују се по овом закону, и финансирају из федералног и кантоналних буџета, и то у омјеру 70% из федералног и 30% из кантоналних буџета.
- (3) Права из става (1) тачке ф) до ј) овог члана остварују се у складу са прописима кантона, прописима о здравственом осигурању, здравственој заштити, запошљавању, социјалној заштити и заштити породице са дјецом, а финансирају из кантоналних буџета.

Члан 12.

(Држављанство, пребивалиште/боравиште као услов за подношење захтјева за остваривање права)

- (1) Права утврђена овим законом остварују и користе држављани Босне и Херцеговине, са пребивалиштем на подручју Федерације.
- (2) Захтјев за остваривање права по овом закону може поднијети држављанин Босне и Херцеговине, који је, најмање шест мјесеци прије ступања на снагу овог закона, имао мјесто пребивалишта на подручју Федерације.
- (3) Корисник права по овом закону, промјеном мјеста пребивалишта на подручје Републике Српске или Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, задржава остварено право, уколико исто не може остварити по прописима на подручју новог мјеста пребивалишта.

- (4) Страни држављани, који су тјелесно оштећење задобили или им је члан породице погинуо или нестао као цивилна жртва рата, остварују права утврђена овим законом, ако по истом основу не остварују права од државе чији су држављани или државе на чијем територију имају пребивалиште.
- (5) Кориснику права по овом закону, са привременим боравиштем на територију Федерације, по повратку у своја ранија мјеста пребивалишта у Републици Српској или Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, осигураће се даље остваривање права која су имали у мјесту привременог боравишта.
- (6) О остваривању права из става (3) и (5) овог члана, рјешава центар за социјални рад или надлежна општинска служба за управу (у даљњем тексту: надлежни општински орган) према мјесту посљедњег пребивалишта или посљедњег привременог боравка.

Члан 13.

(Кривична дјела и кориштење права)

- (1) Права утврђена овим законом не може остваривати лице које је правомоћном судском пресудом осуђено за кривична дјела против уставног поретка Босне и Херцеговине, угрожавања уставног поретка и сигурности Босне и Херцеговине или Федерације, и кривична дјела против човјечности и међународног права због ратних злочина.
- (2) Лице из става (1) овог члана губи право које јој је у складу са одредбама овог закона признато прије доношења правомоћне судске пресуде.
- (3) Престанак права из става (2) овог члана утврдиће првостепени орган посебним рјешењем закључно са даном праснажности пресуде.
- (4) Лицу које је остварило право по овом закону, а против којег је покренут кривични поступак због дјела из става (1) овог члана, не исплаћују се новчана примања за вријеме до окончања тог поступка, о чему првостепени орган доноси посебно рјешење.
- (5) Задржана новчана примања исплатиће се лицу из става (4) овог члана уколико кривични поступак против њега буде правомоћном одлуком суда обустављен, или ако корисник правомоћном пресудом буде ослобођен оптужбе, односно, ако оптужба против њега буде одбијена, али не због ненадлежности суда.

Члан 14.

(Кривичне пресуде и кориштење права)

- (1) Кориснику права, осуђеном правомоћном судском пресудом на казну затвора у трајању од шест мјесеци и дуже, не припадају та права за вријеме док се налази на издржавању казне.
- (2) Ако се корисник мјесечних новчаних примања налази у притвору, члановима породице које корисник издржава, за вријеме трајања притвора, исплаћује се половина тих примања. Задржана половина примања исплатиће се кориснику, ако кривични поступак буде правомоћном одлуком суда обустављен, или ако корисник правомоћном пресудом буде ослобођен оптужбе, односно, ако оптужба против њега буде одбијена, али не због ненадлежности суда.

Члан 15.

(Пренос остварених права)

- (1) Права утврђена овим законом не могу се преносити на друга лица, нити се могу наслеђивати.
- (2) Доспјели, а неисплаћени износи новчаних примања утврђених на основу овог закона за цивилне жртве рата, чине дио оставинске масе и исплаћују се у складу са одлуком која је донесена у оставинском поступку.

V ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН НОВЧАНИХ ПРИМАЊА

Члан 16.

(Основица за обрачун новчаних примања)

Основица за обрачун новчаних примања из члана 11. став (1) , тачка а) до е) овог закона износи 70% од основице утврђене федералним прописима о правима бранилаца и чланова њихових породица.

Члан 17.

(Усклађивање основице)

Основица за цивилне жртве рата прописана овим законом усклађује се са кретањем основице корисника права по прописима о правима бранилаца и чланова њихових породица.

VI ПРАВА ПО ОСНОВУ ОШТЕЋЕЊА ОРГАНИЗМА

Члан 18.

(Врсте права)

По основу оштећења организма, у висини од најмање 60%, цивилне жртве рата остварују сљедећа права:

- а) личну инвалиднину;
- б) додатак за његу и помоћ од другог лица, и
- с) ортопедски додатак.

Члан 19.

(Разврставање према проценту тјелесног оштећења)

- (1) Ради остваривања права утврђених овим законом за цивилне жртве рата, лица са инвалидитетом се разврставају према утврђеном проценту оштећења организма, у шест група, и то:
 - I група – лица са инвалидитетом са 100% тјелесног оштећења којима је за редован живот потребна њега и помоћ од другог лица;
 - II група - лица са инвалидитетом са 100% тјелесног оштећења;
 - III група - лица са инвалидитетом са 90% тјелесног оштећења;
 - IV група - лица са инвалидитетом са 80% тјелесног оштећења;
 - V група - лица са инвалидитетом са 70% тјелесног оштећења;
 - VI група - лица са инвалидитетом са 60% тјелесног оштећења.

- (2) При утврђивању процента оштећења организма за лица код којих је под околностима из члана 10. овог закона наступило оштећење организма због болести узроковане, односно погоршане под тим околностима, утврђује се одговарајући проценат цјелокупног оштећења организма.
- (3) Ако код корисника права наступе промјене везане за оштећење организма, а које су од утицаја на право утврђено коначним рјешењем, корисник може, по истеку двије године од дана доношења тог рјешења, поднијети нови захтјев за утврђивање процента оштећења организма у вези са насталом промјеном.

Члан 20.

(Рокови за подношење захтјева)

- (1) Крајњи рок за подношење захтјева за остваривање статуса цивилне жртве рата, по основу оштећења организма је шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Рок из става (1) овог члана не односи се на лица код којих је оштећење организма настало као посљедица заосталог ратног материјала након завршетка рата.

Члан 21.

(Медицинско вјештачење)

Оштећење организма цивилне жртве рата, право на додатак за његу и помоћ од другог лица, право на ортопедски додаток, као и неспособност за привређивање, утврђују се на основу налаза и мишљења надлежне институције из подручја медицине и медицинског вјештачења, одређене прописом федералног министра рада и социјалне политике (у даљњем тексту: федерални министар).

а) Лична инвалиднина

Члан 22.

(Право на личну инвалиднину)

Право на личну инвалиднину остварује лице код којег је утврђено постојање оштећења организма у минималном проценту прописаном одредбама овог закона, сразмјерно степену оштећења утврђеном налазом, оцјеном и мишљењем надлежног органа.

Члан 23.

(Утврђивање личне инвалиднине)

Лична инвалиднина из члана 22. овог закона утврђује се у мјесечном износу према групи оштећења организма из члана 19. овог закона, у проценту од утврђене основице из члана 16. овог закона како слиједи:

- I група - 100 % од основице;
- II група - 73% од основице;
- III група - 55% од основице;
- IV група - 43% од основице;
- V група - 32% од основице;
- VI група - 18% од основице.

б) Додатак за његу и помоћ од другог лица

Члан 24.

(Право на додатак за његу и помоћ од другог лица)

Право на додатак за његу и помоћ од другог лица остварују лица код којих је проценат оштећења организма утврђен у висини од I до IV групе из члана 19. овог закона, а који су неспособни за вршење основних животних потреба без помоћи другог лица.

Члан 25.

(Утврђивање права на додатак за његу и помоћ од другог лица)

Додатак за његу и помоћ од другог лица из члана 24. овог закона одређује се у мјесечном износу према одговарајућем степену додатка за његу и помоћ другог лица, у проценту од утврђене основице из члана 16. овог закона како слиједи:

- а) додатак за његу и помоћ другог лица I степен – 100% од основице;
- б) додатак за његу и помоћ другог лица II степен - 70% од основице;
- в) додатак за његу и помоћ другог лица III степен - 50% од основице.

в) Ортопедски додатак

Члан 26.

(Право на ортопедски додатак)

Право на ортопедски додатак остварује лице код којег је оштећење организма наступило као непосредна посљедица задобивене ране, повреде или озљеде која је проузроковала ампутацију екстремитета или тешко оштећење функције екстремитета или потпуни губитак вида на оба ока.

Члан 27.

(Утврђивање права на ортопедски додатак)

Ортопедски додатак из члана 26. овог закона одређује се у мјесечном износу према одговарајућем степену ортопедског додатка, у проценту од утврђене основице из члана 16. овог закона како слиједи:

- а) ортопедски додатак I степен - 29% од основице;
- б) ортопедски додатак II степен - 22% од основице;
- в) ортопедски додатак III степен - 17% од основице.

VII ПРАВО ПО ОСНОВУ ПРЕЖИВЈЕЛОГ СЕКСУАЛНОГ ЗЛОСТАВЉАЊА ИЛИ СИЛОВАЊА - МЈЕСЕЧНО ЛИЧНО НОВЧАНО ПРИМАЊЕ

Члан 28.

(Право на мјесечно лично новчано примање)

(1) Право на мјесечно лично новчано примање остварује лице које је током рата или непосредне ратне опасности, у околностима из члана 10. став (1) тачка б) овог закона, преживјело сексуално злостављање или силовање.

- (2) Лице из става (1) овог члана сматра се посебном категоријом цивилне жртве рата, чије подношење захтјева за остваривање права није ограничено роком од шест мјесеци од дана доношења овог закона.

Члан 29.

(Посебна категорија цивилне жртве рата)

- (1) Право на мјесечно лично новчано примање остварује лице које је током рата или непосредне ратне опасности преживјело један од следећих облика сексуалног злостављања или силовања:
- a) вагинална, анална или орална пенетрација сексуалне нарави било којим дијелом тијела или предметом у тијело другог лица;
 - b) озљеђивање с тешким посљедицама као што је одстрањивање, обрезивање или други облик сакаћења цијелог или било којег дијела сполног органа лица;
 - c) изазивање насилне трудноће;
 - d) изазивање побачаја;
 - e) одузимање биолошке репродуктивне способности лица;
 - f) сексуално поробљавање;
 - g) други облик сексуалног насиља успоредиве тежине према доступној судској пракси Међународног кривичног суда за бившу Југославију и судова у Босни и Херцеговини.
- (2) Сексуално злостављање или силовање из става (1) овога члана је оно које је почињено према другом лицу без његова пристанка или употребом силе или пријетње, те навођењем другог лица да без свог пристанка над самим собом или над трећим лицем обави радњу из става (1) овога члана.
- (3) Жртва сексуалног злостављања или силовања у смислу овог закона је лице према којем је почињено или које је, у околностима заточеништва, над самим собом или трећим лицем наведено на почињење једног или више облика сексуалног насиља у складу са овим чланом, од стране војног или полицијског лица, те припадника паравојних формација и група или цивилног лица, које је на почињење сексуалног насиља потакнуто или присиљено од стране тих лица.
- (4) Лице из ст. (1) и (3) овог члана сматра се посебном категоријом цивилне жртве рата.

Члан 30.

(Утврђивање права на мјесечно лично новчано примање)

Мјесечно лично новчано примање утврђује се у висини 100% од основице из члана 16. овог закона.

VIII ПРАВО ПО ОСНОВУ ПОГИБИЈЕ ИЛИ НЕСТАНКА ЧЛАНА ПОРОДИЦЕ – ПОРОДИЧНА ИНВАЛИДНИНА

Члан 31.

(Право на породичну инвалиднину)

Право на породичну инвалиднину остварују чланови породице лица које је погинуло или нестало током рата или непосредне ратне опасности, у околностима из члана 10. став (1) тачка а) овог закона, под условом да је у моменту погибије или нестанка било цивил.

Члан 32.

(Рокови за подношење захтјева)

- (1) Крајњи рок за подношење захтјева за остваривање статуса цивилне жртве рата, по основу погибије или нестанка члана породице је шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) За лица из члана 35. тачка а) овог закона, рок из става (1) овог члана рачуна се од дана наступања чињенице која је одредбама овог закона предвиђена као услов за остваривање овог права.

Члан 33.

(Право на породичну инвалиднину умрлих корисника права)

- (1) Право на породичну инвалиднину, у складу са условима прописаним овим законом, имају и чланови породице цивилне жртве рата од I до IV групе која је до смрти користила додатак за његу и помоћ од другог лица, под условом да је смрт цивилне жртве рата посљедица ране, повреде, озљеде или болести по основу које јој је утврђено право по овом закону.
- (2) Испуњеност услова из става (1) овог члана утврђује се на основуведеног медицинског вјештачења и одговарајућег налаза, оцјене и мишљења надлежне институције.

Члан 34.

(Права на породичну инвалиднину чланова породице)

Право на породичну инвалиднину, у складу са одредбама овог закона могу остварити сљедећи чланови породице цивилне жртве рата:

- а) брачни партнер;
- б) дјеца рођена у браку и ван брака, усвојеници и пасторчад;
- с) родитељи и усвојиоци;
- д) очух и маћеха;
- е) ванбрачни партнер цивилне жртве рата, с којом има дјецу и с којом је живио до њене смрти у заједничком домаћинству најмање годину дана.

Члан 35.

(Услови за остваривање права на породичну инвалиднину)

Чланови породице цивилне жртве рата, право на породичну инвалиднину могу остварити под сљедећим условима:

- a) удовица - кад наврши 55 година живота или удовац - кад наврши 65 година живота, а и прије навршених 55 година, односно 65 година живота, ако су неспособни за привређивање;
- b) дјеца, усвојеници и пасторчад - до навршене 15. године живота, односно ако су на школовању до краја прописаног трајања редовног школовања, најкасније до навршене 25. године живота, а ако су неспособна за привређивање, док та неспособност траје под условом да је неспособност наступила прије навршене 15. године живота, односно за вријеме редовног школовања, прије навршене 25. године живота. Лице чије је школовање прекинуто због болести, може користити право на породичну инвалиднину и за вријеме трајања болести до навршене 25. године живота, а након тога, уколико је лице наставило редовно школовање, најдуже још за онолико времена колико је због болести изгубила од редовног школовања, под условом да је редовно школовање настављено прије навршене 25. године живота;
- c) брачни партнер има право на породичну инвалиднину као сауживалац са лицима из тачке б) овог члана, без обзира на услове из тачке а), све док иједно од ових лица из тачке б) има право на породичну инвалиднину;
- d) брачни партнер губи права по овом закону ако је напустио дјецу с којом користи права као сауживалац, занемарио њихово издржавање, подизање и одгој. Та права могу се поново успоставити ако брачни партнер настави обављати родитељске дужности за вријеме док се дјеца користе правима у складу са овим законом;
- e) лица из члана 34. тачка е) овог закона остварују права под условима и на начин као и лица из тачке а) овог члана;
- f) родитељи и усвојоци имају право на породичну инвалиднину, иако су чланови уже породице остварили то право;
- g) очух и маћеха, који су са цивилном жртвом рата живјели у заједничком домаћинству најмање три године прије њене смрти или нестанка, имају право на породичну инвалиднину, уколико нема лица из тачке ф) овог члана;
- h) очух, маћеха и усвојитељ који у складу са овим законом испуњавају услове за признавање права на породичну инвалиднину, имају прече право од родитеља који није извршавао родитељску дужност према лицу у односу на које се то право изводи;
- i) сви чланови породице који по основу погибије или нестанка истог лица остварују право на породичну инвалиднину, сматрају се сауживаоцима у односу на то лице и право које остварују;
- j) ако право на породичну инвалиднину остварују два или више чланова породице, породична инвалиднина припада им као сауживаоцима у једнаким дијеловима;
- k) лице које испуњава услове за признавање права на личну и на породичну инвалиднину по основу два или више лица, има право на личну инвалиднину и на једну половину припадајућег дијела породичне инвалиднине за свако од тих лица;
- l) чланови породице, који испуњавају услове за признавање права на породичну инвалиднину по основу два или више лица, погинулих, умрлих или несталих у вези са ратним догађањима, имају право на породичну

инвалиднину за једну особу и на по једну половину породичне инвалиднине за сваку слједећу особу.

Члан 36.

(Мјесечни износи породичне инвалиднине)

Породична инвалиднина утврђује се у мјесечном износу од основице из члана 16. овог закона и то:

- a) за једног члана породице у висини 43% од основице;
- b) за два члана породице у висини 55% од основице;
- c) за три члана породице у висини 60% од основице;
- d) за четири и више чланова породице у висини 65% од основице.

IX СВРХА ИСПЛАТЕ НОВЧАНИХ НАКНАДА ЗА ПРИЗНАТА ПРАВА

Члан 37.

(Изједначавање могућности)

Сврха исплате новчаних накнада за лица из члана 19. став (1) овог закона I, II и III групе, у смислу овог закона, је накнада за изједначавање могућности по основу инвалидитета и репарација државе за штету коју су претрпила ова лица, усљед околности из става (1) тачка а) и става (2) члана 10. овог закона.

Члан 38.

(Репарација)

Сврха исплате новчаних накнада за лица из члана 19. став (1) овог закона IV, V и VI групе, као и за лица из чл. 28. и 31., у смислу овог закона, је репарација државе за штету коју су претрпила ова лица, усљед околности из члана 10. овог закона.

X ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

Члан 39.

(Надлежност у поступку)

О правима и статусу из члана 10. овог закона рјешава у првом степену надлежни општински орган, према мјесту пребивалишта или боравишта подносиоца захтјева, а о жалбама против рјешења донесених у првом степену рјешава надлежни кантонални орган управе.

Члан 40.

(Ревизија)

- (1) Рјешење о признавању права, за подносиоце који су захтјев за остваривање права поднијели након ступања на снагу овог закона, подлијеже ревизији.
- (2) Ревизији подлијеже и рјешење којим је подносиоцу захтјева утврђен статус цивилне жртве рата иако му истим рјешењем није признато нити једно од права из члана 11. став (1) тачка а) до е) овог закона.
- (3) Ревизију, по службеној дужности, врши надлежни кантонални орган управе.

- (4) У поступку ревизије из става (1) овог члана, надлежни кантонални орган управе може дати сагласност на првостепено рјешење, може га измијенити, поништити, укинути и сам другачије ријешити управну ствар или вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак.
- (5) Ако је против рјешења из става (1) овог члана изјављена жалба, о ревизији и жалби рјешава се истим рјешењем.
- (6) Ако против рјешења из става (1) овог члана није изјављена жалба, првостепени орган, који је донио то рјешење, доставиће га, заједно са списима предмета, органу надлежном за ревизију, у року од осам дана од дана истека рока за жалбу.
- (7) Ревизија одлаже извршење рјешења.

Члан 41.

(Доказна средства)

- (1) Доказивање у поступку утврђивања статуса цивилне жртве рата у складу са чланом 10. овог закона, врши се писаним доказним средствима, издатим у складу са прописима о управном поступку.
- (2) Писаним доказним средствима, из става (1) овог члана, сматра се медицинска документација о лијечењу издата непосредно након настанка оштећења организма, као и други одговарајући доказ издат од стране надлежне институције о настанку околности у складу са чланом 10. овог закона.
- (3) Писаним доказним средствима, из става (1) овог члана, сматра се и документација издата од стране удружења грађана које се бави пружањем помоћи лицима из члана 10. овог закона, овлаштеног у поступку акредитације који проводи Федерално министарство рада и социјалне политике, (у даљњем тексту: Федерално министарство).
- (4) Сва достављена документација је предмет провјере и ревизије.
- (5) У року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона федерални министар ће подзаконским актом ближе регулисати питања која се односе на provedбу поступка признавања статуса цивилне жртве рата, потребну документацију, вредновање документације у поступку, поступак акредитације и обавезе акредитованих удружења за издавање увјерења у поступку признавања статуса цивилне жртве рата.

Члан 42.

(Комисије за давање стручног мишљења)

- (1) Осим доказа из члана 41. ст. (1), (2) и (3), статус посебне категорије цивилних жртава рата утврђује се и на основу стручног мишљења Комисије за давање стручног мишљења ради утврђивања статуса посебне категорије цивилних жртава рата (у даљњем тексту: Комисија).
- (2) Комисију именује федерални министар, уз сагласност Владе Федерације Босне и Херцеговине.
- (3) Надлежност Комисије је давање стручног мишљења да ли је подносилац захтјева жртва сексуалног злостављања и силовања, и давање стручног мишљења да ли је подносилац захтјева дијете рођено из чина ратног силовања.
- (4) Комисију чини пет чланова и то: два члана који имају завршен ВСС - VII степен стручне спреме, односно, високо образовање првог циклуса (који се вреднује са 240 ЕЦТС бодова), или другог или трећег циклуса Болоњског система студирања

(диплома високог образовања правне струке), два члана који имају завршен ВСС - VII степен стручне спреме, односно, високо образовање другог циклуса (који се вреднује са 300 ЕЦТС бодова) или трећег циклуса Болоњског система студирања (диплома високог образовања студија психологије) и специјалиста психијатар/неуропсихијатар.

- (5) Мандат Комисије траје четири године.
- (6) Федерално министарство осигурава административно-техничку подршку и финансирање рада Комисије.
- (7) Поступак, организација, начин рада и доношења одлука, као и образац стручног мишљења Комисије, те друга питања важна за њен рад, ближе ће се дефинисати Правилником који доноси федерални министар у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 43.

(Трошкови и рефундација трошкова поступка)

- (1) Трошкови поступка за остваривање права по овом закону падају на терет органа који води поступак.
- (2) Трошкови поступка за лица из члана 19. став (3) овог закона падају на терет подносиоца захтјева, изузев уколико му након проведеног поступка буде утврђено погоршање здравственог стања, у којем случају има право на њихову рефундацију.
- (3) Рефундација трошкова из става (2) овог члана пада на терет кантона у којем лице има пребивалиште у моменту подношења захтјева.

XI ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

(Почетак остваривања права)

Права по овом закону, припадају цивилној жртви рата (у даљњем тексту: корисник) од првог дана наредног мјесеца од дана подношења захтјева за признавање тих права.

Члан 45.

(Начин исплате остварених права)

Новчана примања утврђена на основу овог закона исплаћују се у мјесечним износима и то уназад.

Члан 46.

(Обавеза пријаве насталих промјена)

Корисници права дужни су у року од 15 дана од дана настале промјене пријавити надлежном органу сваку промјену од утицаја на обим или могућност даљњег кориштења тог права.

Члан 47.

(Исплата, контрола и корекција исплата новчаних накнада)

- (1) Исплате новчаних накнада по овом закону за цивилне жртве рата врши надлежни кантонални орган управе.
- (2) У циљу осигурања редовних исплата мјесечних новчаних накнада корисницима, дио средстава који се исплаћује из федералног буџета, дозначиће се надлежном кантоналном органу управе према износу финансијског захтјева који тај орган мјесечно подноси Федералном министарству.
- (3) Контрола утрошка дозначеног федералног дијела средстава из става (2) овог члана врши се у текућем мјесецу за претходни мјесец.
- (4) Уколико се у поступку контроле утврди да је укупан износ дозначеног федералног дијела средстава већи или мањи од износа који је овим законом предвиђен као удио Федерације, корекција исплаћеног износа врши се у текућем мјесецу за претходни мјесец.
- (5) Корекција из става (4) овог члана врши се умањењем или увећањем исплате федералног дијела средстава за текући мјесец, у односу на достављени финансијски захтјев кантоналног органа управе.

Члан 48.

(Евиденција корисника и извршених исплата)

- (1) Надлежни општински орган води евиденцију о корисницима и извршеним исплатама, према овом закону, и доставља надлежном кантоналном органу управе мјесечне збирне извјештаје о броју корисника, износу накнада и исплатама.
- (2) Надлежни општински орган одговоран је за контролу, праћење и евидентирање свих промјена од утицаја на остваривање права корисника, а посебно у односу на чињеницу смрти корисника.
- (3) Надлежни општински орган дужан је по службеној дужности, на основу пријаве корисника права или сазнања на други начин о насталој промјени из става (2) овог члана покренути поступак одмах, а најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтјева, односно сазнања и донијети рјешење о престанку или измјени признатих права према овом закону, са правним дјеловањем од првог дана наредног мјесеца по насталој промјени.

Члан 49.

(Поврат неосновано исплаћених средстава)

- (1) Лице, којем су исплаћена новчана примања на које није имало право, или лице које је овим средствима, у својству насљедника или пуномоћника незаконито располагало, дужно је вратити примљени износ.
- (2) Поврат неосновано исплаћених средстава из става (1) овог члана извршиће се закључењем споразума између надлежног кантоналног министарства и корисника, односно насљедника или пуномоћника.
- (3) Уколико поврат неосновано исплаћених средстава из става (1) овог члана није могуће извршити споразумно, поврат тог износа надлежно кантонално министарство остварит ће тужбом.

Члан 50.

(Процедура осигурања средстава и одређивање коефицијента за исплату)

- (1) Исплате мјесечних новчаних примања за остваривање права из члана 11. став (1), тачка а) до е) овог закона извршиће се на основу планираних средстава за текућу буџетску годину.
- (2) Уколико планирана средства за текућу буџетску годину буду недовољна за исплату новчаних примања из члана 11. став (1), тачка а) до е) овог закона, или иста буду ограничена по неком другом правном основу, расположива средства дијеле се са износом потребним за исплату, и одређује коефицијент за мјесечна давања, који остаје на снази до ребаланса буџета или усвајања новог буџета. Уколико дође до измјене висине новчаних давања за призната права корисницима се неће издавати нова рјешења.
- (3) Одлуку о смањењу коефицијента доноси Влада Федерације или влада кантона у чијем буџету је утврђен недостатак потребних средстава, и то у односу на дио средстава за чију исплату је одговорна.
- (4) Исплате мјесечних новчаних примања извршене на начин утврђен у ст. (2) и (3) овог члана, сматрају се коначним.

Члан 51.

(Потицање сарадње са организацијама цивилних жртава рата)

У циљу остваривања бољег положаја и заштите цивилних жртава рата, надлежни органи Федерације, кантона и општина остварују, подржавају и потичу сарадњу са репрезентативним организацијама цивилних жртава рата.

XII НАДЗОР

Члан 52.

(Надзор над примјеном закона и подзаконских прописа)

- (1) Надзор над примјеном овог закона и подзаконских прописа из члана 41. став (5) и члана 42. став (7), врше Федерално министарство и надлежни кантонални органи управе, свако у оквиру своје надлежности.
- (2) Контролу намјенског утрошка средстава која су у складу са одредбама овог закона намијењена за остваривање права цивилних жртава рата, а осигуравају се из федералног буџета, врши Федерално министарство.
- (3) Федерално министарство прикупља, обрађује и води евиденције о личним подацима подносилаца захтјева и корисника права који су неопходни за остваривање надлежности утврђених овим законом, укључујући и њихов јединствени матични број.
- (4) Лични подаци из става (3) овог члана могу се уносити у исправе којима се рјешава о правима утврђеним овим законом.

Члан 53.

(Инспекцијски надзор)

Инспекцијски надзор над провођењем овог закона и подзаконских аката донесених на основу овог закона врши кантонални инспектор за област социјалне заштите.

XIII ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

(Прекршајне одредбе за прекршаје надлежних органа и одговорних лица)

- (1) Новчаном казном од 500 до 1.000 КМ казниће се за прекршај установа ако:
 - а) кориснику, противно одредбама овог закона, ускрати или ограничи права која му припадају;
 - б) омогући кориштење права лицу којој не припада право по овом закону или јој не припада у том обиму.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у установи, новчаном казном од 100 до 400 КМ.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

(Наставак кориштења права)

- (1) Надлежни општински органи ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, по службеној дужности донијети рјешења о наставку кориштења права за све постојеће кориснике у складу са одредбама овог закона.
- (2) У поступку доношења рјешења из става (1) овог члана, не могу се преиспитивати чињенице које су претходним рјешењем утврђене као основа за стицање статуса цивилне жртве рата.
- (3) Свим постојећим корисницима права у поступку доношења рјешења у складу са одредбама овог закона, почетак трајања права ће се утврдити од првог дана наредног мјесеца у којем је закон ступио на снагу.

Члан 56.

(Окончање раније започетих поступака)

- (1) Поступци за остваривање права, укључујући и дио поступка по жалби подносиоца, започети прије ступања на снагу овог закона, а који нису завршени, окончаће се по одредбама овог закона.
- (2) Надлежни првостепени и другостепени органи као и подносиоци захтјева нису обавезни прибављати нове доказе у поступцима из става (1) овог члана, уколико докази прибављени до дана ступања на снагу овог закона нису у супротности са његовим одредбама.

Члан 57.

(Рок за усклађивање прописа са овим законом)

Надлежна тијела кантона ће, у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, ускладити своје прописе из области заштите цивилних жртава рата са одредбама овог закона.

Члан 58.

(Престанак примјене законских одредби)

Даном ступања на снагу овог закона, престаје примјена одредби: члан 1. став (1) тач. 4. и 5., ст. (2), (3) и (4), члан 7. (у односу на цивилне жртве рата), чл. 54. до 65., члан 65а, чл. 66. и 67., чл. 69. до 76., члан 76а, чл. 77. до 79., чл. 79а и 79б, члан 80., члан 80а, чл. 81. до 85. Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом („Службене новине Федерације БиХ“ бр: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 и 40/18).

Члан 59.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е
НАЦРТА ЗАКОНА ЗАШТИТИ ЦИВИЛНИХ ЖРТАВА РАТА У ФЕДЕРАЦИЈИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана III.2.e/, у вези са чланом III.3.(3). Устава Федерације Босне и Херцеговине, којим је утврђено да, федерална власт има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу социјалне политике.

Према одредбама члана III.2.e/ и члана III.3./1/ и /2/ Устава Федерације Босне и Херцеговине, федерална власт и кантони су заједнички надлежни за социјалну политику /у коју област спада и заштита лица са инвалидитетом/. Ту надлежност остварују заједнички или одвојено, или од стране кантона координирано од федералне власти. У погледу ових надлежности кантони и федерална власт договарају се на трајној основи.

Кантони у овој области имају право утврђивати политику и проводити законе (члан III.3. (4)), као и проводити социјалну политику и успостављати службе социјалне заштите (члан III.4.j)).

II – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Заштита цивилних жртава рата тренутно је регулисана одредбама унутар Закона о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16 и 40/18), при чему исти пропис садржи и одредбе које обухватају област социјалне заштите, заштите породице са дјецом и заштите лица са инвалидитетом. Дио одредби овог закона односи се специфично на једну популацију, док су друге одредбе опште и односе се на све или нпр. само двије категорије лица. На овај начин је, иначе врло сложен пропис, учињен још сложенијим, чему је свој значајан допринос дао и велики број измјена и допуна истог.

Такође, током практичне примјене предметног прописа уочен је и низ његових недостатака који су се у пракси показали или као непримјењиви, или врло тешко примјењиви у поступцима за остваривање права.

Сходно наведеном, а имајући у виду и одавно планиране активности овог органа у смислу да се Закон о основама социјалне заштите, заштите цивилних жртава рата и заштите породице са дјецом, раздвоји на четири прописа који би засебно регулисали сваку поједину категорију, уважена је Иницијатива Скупштине Зеничко-добојског кантона за доношење посебног федералног закона о цивилним жртвама рата, те утврђен предметни текст закона.

III – ОБЈАШЊЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА У ЗАКОНУ

- 1) Чланом 1. Закона дефинише се укратко садржај предметног прописа у смислу да исти регулише сва питања од значаја за категорију цивилних жртава рата, у дијелу који се односи на остваривање права која су им овим прописом загарантована.

- 2) Чланом 2. Закона уклања се евентуална дискриминација у једнаком поступању у односу према женама и мушкарцима.
- 3) Чланом 3. истиче се да заштита цивилних жртава рата као дио социјалне политике у Федерацији представља заједничку надлежност Федерације и Кантона.
- 4) Чланом 4. предложеног текста оставља се могућност да кантони у складу са својом надлежношћу и расположивим средствима за цивилне жртве рата утврде и друга права која нису предвиђена овим законом, односно да прошире обим постојећих права у складу са потребама ове популације.
- 5) У члану 5. утврђена је обавеза примјене важећег Закона о управном поступку, изузев када су у питању посебне одредбе овог закона, а којима је, провођење одређених радњи у поступку, другачије регулисано.
- 6) Досадашњим законским одредбама постојала је стриктна забрана кориштења било којег права по том пропису уколико корисник исто права користи, или има могућност користити по другим прописима. Предложеном измјеном у члану 6. Закона, је за одређене категорије остављена могућност избора, и то првенствено за посебну категорију цивилних жртава рата, из разлога јер се ради о посебно осјетљивој популацији, те ова лица управо из тих разлога нису била у могућности прије поднијети захтјев за остваривање права на мјесечно лично новчано примање, док су у том периоду, по неком другом основу остварили право на личну инвалиднину. Имајући у виду да је износ личне инвалиднине знатно нижи од права на мјесечно лично новчано примање, те да би ова лица због немогућности ранијег остваривања права као посебна категорија цивилних жртава рата, била у знатно неповољнијем положају, остављена им је могућност избора повољнијег права. Друга категорија којој се избор повољнијег права омогућава су лица која ће у будућности страдати од заосталог ратног материјала, у ситуацији када су нека од ових права већ оствариле по другим прописима, из разлога јер нису могле, у моменту остваривања другог права, знати да ће доћи до накнадног оштећења организма. На овај начин покушава се лицима, која по другом основу остварују минималне накнаде, оставити могућност да, уколико испуне услове за остваривање права по овом пропису, у вишем износу, имају право избора за њих повољнијег права.
- 7) Чланом 7. предвиђена је забрана дискриминације по било којем основу те обавеза поштовања начела родне једнакости.
- 8) Члановима 8. до 10., дефинише се појам и статус цивилне жртве рата, при чему је период рата и непосредне опасности дефинисан на начин да је исти усклађен са важећим прописом о несталим лицима. Разлика у односу на претходне одредбе, када је у питању статус цивилних жртава рата видљива је из начина класификације, па су у члану 10. цивилне жртве рата груписане по основу за стицање статуса, у смислу да ли је основ оштећење организма, сексуално злостављање или силовање или губитак члана породице.
Новина и велики искорак у односу на претходни закон је признавање статуса новој категорији лица – дјеци жртава сексуалног злостављања и силовања. Није предвиђено да ова популација има могућност за остваривање материјалних права, али стицањем статуса могу остварити друга права која су до сада била иначе предвиђена за лица која имају тјелесно оштећење у висини испод 60%, односно у складу са другим федералним и кантоналним прописима.

Само признавање статуса цивилне жртве рата овој групи отвара даљње могућности за излазак из зоне „невидљивости“ и препознавања у било којој форми друштвених токова у Федерацији БиХ.

- 9) У поглављу IV, члан 11. до члана 15. дефинисана су права цивилних жртава рата, те основни услови за њихово оставаривање, као нпр. држављанство, пребивалиште, повратак у РС, осуђиваност и сл. Поменуте одредбе су углавном биле на исти начин садржане и у важећем пропису. Овим одредбама је сада јасно прецизирано да се права по овом закону (лична инвалиднина, мјесечно лично новчано примање, додатак за његу и помоћ од друга лица, ортопедски додатак и породична инвалиднина), остварују у јединственом омјеру 70%:30% - Федерација-Кантон.
- 10) Чланом 16. и 17. предложеног текста дефинисана је основица за обрачун примања, и иста је такође утврђена у износу од 70% од основице за категорију бранилаца и чланова њихових породица.
- 11) У члановима 18., 19., 20. и 21. садржане су основне одредбе у вези са остваривањем права по основу оштећења организма, при чему се исте, у односу на тренутно важеће, нису мијењале, изузев норме која се односи на ограничење рока за подношење захтјева за остваривање права по овом основу. Рок је утврђен у трајању од 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, који период је остављен као крајњи датум за подношење захтјева лицима која су задобила тјелесно оштећење у вези са ратним догађањима, па и поред чињенице да су имали ту могућност, у периоду након завршетка рата до данас, предметни захтјев још увијек нису поднијели.
- 12) Чланом 22. до члана 27., дефинисана су посебно права која цивилне жртве рата могу остварити по основу оштећења организма, при чему је једина измјена да се сада износ накнаде утврђује директним рачунањем тачно утврђеног процента од основице за категорију цивилних жртава рата.
- 13) У члановима 28., 29. и 30. дефинисано је право посебне категорије цивилних жртава рата, при чему је прецизно наведено шта се сматра сексуалним злостављањем или силовањем, те која лица се, у контексту овог закона, сматрају жртвом сексуалног злостављања или силовања. Остваривање права на мјесечно лично новчано примање за ову категорију није временски ограничено.
- 14) Члановима предложеног текста, и то од члана 31. до члана 36., дефинисани су услови за остваривање права на породичну инвалиднину. Основна новина у односу на досадашње одредбе састоји су првенствено у елиминсању приходовног цензуса, који за ову категорију више није предвиђен. Такође је и за ова лица утврђен крајњи рок за подношење захтјева, 6 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, са посебним роком за супружнике и ванбрачне партнере погинулог, код којих овај рок тече тек од дана када се стекну услови за подношење захтјева за остваривање овог права.
- 15) У поглављу IX се прецизира сврха исплате новчаних накнада за призната права. За цивилне жртве рата I, II, и III групе процијењеног тјелесног оштећења утврђена накнада представља накнаду за изједначавање могућности по основу инвалидитета, чиме се на одређени начин задовољава обавеза по УН конвенцији о правима лица с инвалидитетом, и репарацију државе за претрпјелу штету. За цивилне жртве рата IV, V и VI групе, као и за лица из члана 28. и 31. сврха исплате

признатих новчаних накнада представља репарацију државе за претрпјелу штету, чиме се такође задовољава обавеза по УН конвенцији против тортуре.

- 16) Поглавље X предложеног текста, чланови 39. до 43., садржи одредбе које уређују поступак за остваривање овим прописом утврђених права. У односу на важеће одредбе уведене су двије новине. Прва се односи на акредитацију удружења која могу издавати увјерења о преживјелом злостављању и силовању и боравку у логору, те је ова обавеза сада предвиђена у закону, док је до данас иста била утврђена подзаконским актом Министарства. Друга новина односи се на трошкове поступка приликом подношења захјева за утврђивање погоршања здравственог стања, који сада падају на терет подносиоца али, уколико се тражено погоршање и утврди, подносилац има право на њихову рефундацију.
- 17) Поглавље XI – Посебне одредбе, садржи све специфичне одредбе које се углавном односе на поступак исплате и контроле исплата новчаних средстава за прописане накнаде. Једна од измјена односи се на поступак поврата неосновано исплаћених средстава, те је предвиђено да се исти врши умањењем требовања које кантони испоставе Федерацији у текућем мјесецу за претходни мјесец. Овакав начин рада је и до сада функционисао у пракси, те је исто сада предвиђено и законском одредбом. Даље, обзиром на постојање несагласности између првостепених и другостепених органа који орган покрене судски поступак у случају ненамјенског утрошка, сада је предвиђено да овај поступак покрене надлежно министарство, из разлога веће кадровске капацитираности те могућности евентуалног договора о заступању са кантоналним правобранилаштвима. Међутим, исто тако је наглашена и обавеза првостепених органа да воде евиденције о свим промјенама које су од утицаја на обим и кориштење права. Осим наведеног, иако је одредба о смањењу коефицијента за исплату постојала и до сада, чланом 50. је предвиђено да одлуку о његовом смањењу доноси влада оног нивоа власти у чијем буџету се појави недостатак средстава, тј. ако постоји недостатак средстава у кантоналном буџету, одлуку о промјени коефицијента доноси влада кантона, а ако је недостатак у федералном буџету, одлуку доноси Влада Федерације БиХ. Смањење коефицијента за исплату на једном нивоу не обавезује други ниво да учини исто. У овом дијелу закона предвиђена је и сарадња владиног и невладиног сектора, односно сарадња надлежних општинских, кантоналних и федералних органа са организацијама цивилних жртава рата, тј. њиховим репрезентативним представницима.
- 18) Поглављем XII предвиђено је да инспекцијски надзор врше кантонални инспектори из области социјалне заштите, уз напомену да у свим кантонима не постоје инспектори из ове области, као ни на федералном нивоу.
- 19) Прекршајне одредбе предвиђене чланом 54. прилагођене су у смислу да је изостављен дио који се не односи на категорију цивилних жртава рата, док су износи предвиђених новчаних казни остали исти као у претходном пропису који је регулисао ову област.
- 20) Чланом 55. предвиђено је да сви надлежни првостепени органи, у прелазном року, за све постојеће кориснике права донесу нова рјешења. Ово подразумијева доношење нових рјешења о даљњем кориштењу права на основу одредби овог закона. Овај поступак не обухвата и не подразумијева вршење поновне оцјене оштећења организма, поновно прибављање стручног мишљења за посебну категорију цивилних жртава рата, нити поновно утврђивање чињенице нестанка или

погибије особе, као основа за остваривање права. У овом дијелу је такође предвиђено да ће се незавршени поступци окончати по одредбама овог закона, при чему се фактички иде у корист странке обзиром да је сам закон генерално повољнији у односу на важећи. Поступци који су започети и у којима су прибављени поједини докази, нпр. налаз Института или стручно мишљење Комисије за посебну категорију цивилних жртава рата, ће се окончати на темељу тих доказа, из разлога јер у овом дијелу поступка није било никаквих измјена.

Сходно томе да тренутно постоје и кантонални закони и подзаконски акти из ове области исте је потребно у року од 3 мјесеца ускладити са овим законом.

Такођер, обзиром да је заштита цивилних жртава рата била регулисана прописом који обухвата и друге области, предвиђено је да ступањем на снагу овог закона престају да важе само оне одредбе које су се односиле на категорију цивилних жртава рата, при чему је исто тако предвиђено да оне одредбе које су биле заједничке за све области, ступањем на снагу овог закона нису даље важеће искључиво у односу на ову категорију.

IV – ФИНАНСИЈСКЕ ИМПЛИКАЦИЈЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ИЗМЈЕНА

Провођење овог Закона захтијеваће додатна финансијска издвајања, и када су у питању буџети кантона и буџет Федерације.

Наиме, одредбама важећег закона, омјер издвајања из буџета кантона и Федерације био је, неприродно, утврђен различито за поједина права. Тако је за нека од права било предвиђено издвајање 20% средстава из буџета кантона и 50% средстава из буџета Федерације, а за друга у омјеру 30% наспрам 70%, кантон – Федерација.

У конкретном случају, фактички је у питању грешка настала приликом доношења овог прописа, те се за поједина права износ од 70% од основице за борачку популацију, (умјесто да се третира као 100% износ основице за популацију цивилних жртава рата), у законским одредбама користио као номинални износ.

Примјеном нових одредби, успоставио би се правилан омјер издвајања буџетских средстава, како је то увијек и било предвиђено, али би у овом случају дошло до одступања у односу на досадашња издвајања.

Буџетска издвајања са нивоа Федерације за категорију цивилних жртава рата би, према израчуну овог органа била умањена за цца 1% укупног годишњег износа, али би тај исти износ био трансфериран и сходно броју корисника, подијељен на поједине кантоне као увећани расходи.

Даље, како овај закон елиминише неке од досада ограничавајућих одредби (приходовни цензус), исто ће такође узроковати додатне расходе како за кантон тако и за Федерацију.

Процјена, на основу евиденције из SOTAC базе података, је да би примјена ових одредби узроковала годишње повећање расхода за Федерацију у износу око цца 600.000,00 КМ, а за кантоне у укупном износу цца. 260.000,00 КМ, у распону од 2.000,00 – 120.000,00 КМ.

Такође, ступањем на снагу овог закона, осим напријед наведеног, кантони, односно, углавном општински органи управе као првостепени органи, би имали и додатне трошкове доношења нових рјешења, једнократно и то цца 10.000 рјешења.

Обзиром на значајно повећање расхода за кантоне предвиђено је да се ови трошкови у износу од цца 93.160,00 КМ, финансирају из федералног буџета.

Преглед свих расхода новог закона дат је у табеларном приказу испод - Годишња калкулација увећаних расхода на нивоу Федерације и појединачно по кантонима.

Закон о заштити ЦЖР - годишња калкулација увећаних расхода на нивоу Федерације и појединачно по кантонима (табеларни приказ)

Федерација БиХ			
Врста расхода			(цца – КМ)
Повећање расхода (ук. прих. ценз)			596.552,80
Повећање расхода (фин. I ст. рјешења)			93.160,00
Смањење расхода нови обрачун (1%)			262.920,60
Укупно повећање расхода			426.792,20
Кантон	Расходи (нови обрачун)	Расходи (приходовни цензус)	Укупни расходи
Кантон Сарајево	87.816,24	118.752,62	206.568,86
Унско сански кантон	51.269,64	47.040,91	98.310,55
Тузлански кантон	43.073,16	36.229,61	79.302,77
Зеничко добојски кантон	23.014,20	12.942,00	35.956,20
Херцеговачко неретвански кантон	22.489,32	15.244,60	37.733,92
Средњо босански кантон	20.454,00	13.108,03	33.562,03
Босанско подрињски кантон	7.876,20	10.966,18	18.842,38
Посавски кантон	3.076,68	0,00	3.076,68
Кантон 10	2.186,88	0,00	2.186,88
Западно херцеговачки кантон	1.664,28	1.381,54	3.045,82
УКУПНО	262.920,60	255.665,48	518.586,08

Obrazac i upute za popunjavanje izjave o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI		
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv federalnog organa uprave, odnosno federalne upravne organizacije	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
	Naziv organizacione jedinice	Sektor za zaštitu i inkluziju osoba sa invaliditetom, civilnih žrtava rata i jedinstveni registar
2. Naziv propisa		Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH Preliminary draft Law on the protection civilian victims of war of Federation B&H
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	
3.2.	Ocjena ispunjenosti iz navedene odredbe Sporazuma	
3.3.	Razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveze iz navedene odredbe Sporazuma i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
4. Veza propisa sa Programom integrisanja (PI)		
4.1.	PI za razdoblje	
4.2.	Poglavlje, potpoglavlje	
4.3.	Rok za donošenje propisa	
4.4.	Napomena	
5. Usklađenost propisa s pravnom tečevinom EU		
5.1.	Primarni izvori prava EU	
5.2.	Sekundarni izvori prava EU	
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	
5.6.	Ostali izvori prava EU	
6.	Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi EU sa kojima je potrebno izvršiti usklađivanje potrebno je to konstatirati	Ne postoje izvori prava EU sa kojima je potrebno usklađivanje odredbi predmetnog zakona, obzirom da se radi o materiji koja se reguliše internim zakonodavstvom
7.	Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u Federaciji Bosne i Hercegovine	
8.	Da li je propis preveden na engleski jezik?	
Ovlašteno lice obrađivača odnosno predlagatelj		Direktor Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije
Potpis MINISTAR Vasko Drlića		Potpis DIREKTOR Željko Šiladić
Datum i pečat:		Datum i pečat:

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SKRAĆENE PROCJENE UTJECAJA PROPISA

Naziv aktivnosti	Izrada prednacrtu zakona
Naziv prednacrtu/nacrtu zakona	Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH
Datum	6. april 2022. godine
Obradivač	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
I - Usklađenost prednacrtu/nacrtu zakona sa strateškim dokumentima i Programom rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije	
<p>Je li prednacrt/nacrt zakona sukladan strateškim dokumentima i programu rada Vlade Federacije i Parlamenta Federacije?</p> <p>Odgovor: Prednacrt Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH je u skladu sa strateškim dokumentima u Federaciji BiH. Jedan od tih strateških dokumenata je Strategija za unapređenje prava i položaja osoba sa invaliditetom u Federaciji BiH 2016-2021 koja predstavlja opredjeljenje Vlade Federacije da ustraje na izgradnji politike u oblasti invalidnosti koja će biti uspostavljena na ljudskim pravima i socijalnom modelu, prema kojem je učestvovanje osoba sa invaliditetom u društvu ograničeno ili onemogućeno zbog različitih prepreka koje mogu biti fizičke priorde, ali i prepreka u vidu zakona i politika nepovoljnijih za položaj osoba sa invaliditetom. U duhu ovih strateških opredjeljenja još 2019. godine započele su aktivnosti na planu izrade Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH, kao jedinstvenog propisa, a koji je trenutno integralni dio Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 59/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18).</p> <p>Također, izrada ovog zakona predviđena je i Programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.</p>	
<p>Je li prednacrt/nacrt zakona povezan za druge važeće propise ili ima učinak na druge važeće propise? Ako DA, navedite koje:</p> <p>Prednacrt Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH je povezan s primjenom sljedećih važećih propisa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 59/04, 39/06, 14/09, 45/16 i 40/18); • Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99). • Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/10) • Zakon o zaštiti osobnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06, 76/11 i 89/11 - Ispravka); • Zakon o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16 i 89/18); 	

- Zakon o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/06);
- Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10 – Prečišćeni tekst);

II - Ocjena trenutnog stanja i ciljevi koji se žele postići prednacrtom/nacrtom zakona

1) Koji je osnovni problem? Zašto postojeće stanje nije zadovoljavajuće?

Odgovor: Procesom pridruživanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji proistekle su obaveze države i entiteta da izvrše usklađivanje postojećih propisa s međunarodnim konvencijama i europskim standardima, uključujući i obavezu usklađivanja propisa iz oblasti socijalne zaštite. Kao potpisnica niza konvencija i međunarodnih dokumenata, Bosna i Hercegovina se obvezala osigurati zaštitu ljudskih prava u svim segmentima, što se odnosi i na izjednačavanje mogućnosti, unapređenje položaja i prava osoba sa invaliditetom i osiguranje reparacijskih prava civilnih žrtava rata.

S tim u vezi, na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Vlada Federacije je na svojoj 84. sjednici održanoj 23.12.2016. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine 2016-2021.). Navedeni dokument predstavlja strateško opredjeljenje Vlade Federacije da ustraje na izgradnji politike u oblasti invalidnosti koja će biti uspostavljena na ljudskim pravima i socijalnom modelu, prema kojem je učestvovanje osoba sa invaliditetom u društvu ograničeno ili onemogućeno zbog različitih prepreka koje mogu biti fizičke prirode, ali i prepreka u vidu zakona i politika nepovoljnijih za položaj osoba sa invaliditetom. Osim toga, ova Strategija ujedno predstavlja i odgovor na potrebu za sistemskim promjenama koje je neophodno provesti u okviru reforme u oblasti socijalne zaštite i zaštite osoba sa invaliditetom i civilnih žrtava rata, kao i za unapređenje sveukupnog položaja ove populacije.

Na osnovu ovog strateškog dokumenta, te preporuka Parlamenta Federacije BiH ovo Ministarstvo je pokrenulo pripremu četiri propisa, i to: Zakon o osnovama socijalne zaštite, Zakon o zaštiti porodice sa djecom, Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata i Zakon o jedinstvenim načelima i okviru materijalne potpore osobama sa invaliditetom.

Drugi važan razlog za izradu i usvajanje Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH leži u potrebi da zaštita civilnih žrtava rata kao dio socijalne politike u Federaciji predstavlja zajedničku nadležnost Federacije i kantona gdje se ostavlja mogućnost da kantoni u skladu sa svojom nadležnošću i raspoloživim sredstvima za civilne žrtve rata utvrde i druga prava koja nisu predviđena ovim zakonom, odnosno da prošire obim postojećih prava u skladu sa potrebama ove populacije i obavezama koje državnim institucijama proizilaze u pogledu prava žrtava ratne torture, prvenstveno prava na reparaciju.

2) Koji cilj se želi postići? U kojoj mjeri se očekuje da će prednacrt/nacrt zakona riješiti definirani problem i u kojem razdoblju?

Odgovor:

a) Zaštita i podrška prilagođena potrebama. Ovim zakonom za određene kategorije ostavljena je mogućnost izbora korištenja prava koje je za njih povoljnije, i to prvenstveno

za posebnu kategoriju civilnih žrtava rata – žrtve ratne torture odnosno silovanja kao posebno osjetljivoj populaciji, te licima koja će u budućnosti stradati od zaostalog ratnog materijala u situaciji kada su neka od ovih prava već ostvarili po drugim propisima, iz razloga jer nisu mogli, u momentu ostvarivanja drugog prava, znati da će doći do naknadnog oštećenja organizma.

b) Preciziran osnov sticanja statusa CŽR. Ovim zakonom definiše se pojam i status civilne žrtve rata, pri čemu je period rata i neposredne opasnosti defnisan na način da je isti usklađen sa važećim popisom o nestalim licima. Razlika u odnosu na prethodne odredbe, kada je u pitanju status CŽR vidljiva je iz načina klasifikacije, pa su u članu 9. CŽR grupisane po osnovu za sticanje statusa, u smislu da li je osnov oštećenje organizma, seksualno zlostavljanje ili silovanje, ili gubitak člana porodice.

c) Sveobuhvatnija zaštita. Novina i veliki iskorak u odnosu na prethodni zakon je priznavanje statusa novoj kategoriji lica – djeci žrtava seksualnog zlostavljanja i silovanja. Nije predviđeno da ova populacija ima mogućnost za ostvarivanje materijalnih prava, ali sticanjem statusa mogu ostvariti druga prava koja su do sada bila inače predviđena za lica koja imaju tjelesno oštećenje u visini ispod 60%, odnosno u skladu sa drugim federalnim i kantonalnim propisima.

d) Ispunjavanje obaveza koje se odnose na izjednačavanje mogućnosti ali i obaveza na reparaciju. Zakonom se precizira svrha isplate novčanih naknada za priznata prava. Za neke kategorije civilnih žrtava rata novčane naknade za priznata prava se isplaćuju kao reparacija države, zbog oštećenja organizma kojeg su pretrpjeli uslijed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture, nestanka ili pogibije. Za druge kategorije osim takve svrhe isplate naknada, novčane naknade se isplaćuju i za omogućavanje funkcioniranja i izjednačavanje mogućnosti najugroženijim kategorijama, kod kojih su ove mogućnosti bitno umanjene, te ih onemogućavaju u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba u odnosu na zdrave članove zajednice. (Presuda Suda u Strazburu broj: 26944/13 od 30.06. 2020. godine „Popović i drugi protiv Srbije“ - u predmetu ispitivanja osnovanosti različite visine novčanih naknada za civilne invalide i ratne vojne invalide sud je utvrdio da nije došlo do povrede odredaba Evropske konvencije, i sama činjenica da različite kategorije osoba sa invaliditetom imaju pravo na različite naknade ne predstavlja diskriminaciju posebno na polju slobodne procjene država u pitanjima koja uključuju socijalnu politiku. Ukupan iznos novčanih naknada za „osobe sa neratnim invaliditetom s obzirom na njihov socijalni status, a također i za civilne žrtve rata je ukorijenjeno u načelu solidarnosti, a ne odgovornosti po osnovu odštetnog prava. Koncept afirmativne akcije ili pozitivne diskriminacije uvijek je počivao na ideji da se postigne materijalna jednakost između određene grupe u nepovoljnom položaju i ostatka društva, a ne kako bi se favorizovala jedna grupa u nepovoljnom položaju naspram druge. Sud je ocijenio da država ima slobodno polje procjene u pogledu opštih pitanja ekonomske i socijalne politike, što uključuje i pitanje kako najbolje regulisati prava socijalnog osiguranja za osobe sa invaliditetom i to osobe sa neratnim invaliditetom i civilne žrtve rata).

Jedan od veoma bitnih razloga za donošenje Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH je taj što trenutno važeći propis (Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom Federacije BiH) sadrži odredbe koje obuhvataju oblast socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom, zaštite lica sa invaliditetom i civilnih žrtava rata, koji se tokom praktične primjene pokazao kao neprimjenljiv ili vrlo teško

primjenjiv u postupcima za ostvarivanje prava, čemu je svoj značajan doprinos dao i veliki broj izmjena i dopuna istog. Rezultati se očekuju odmah po primjeni.

- 3) Navedite sve subjekte (ministarstva, uprave, upravne organizacije, organizacije civilnog društva, itd.) koji će izravno primjenjivati i na koje se izravno odnosi prednacrt/nacrt zakona.

Subjekti koji će izravno primjenjivati Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH su: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, kantonalna ministarstva nadležna za oblast socijalne politike, Unija udruženja civilnih žrtava rata FBiH, Savez logoraša u BiH i članice Saveza logoraša BiH, Hrvatska udruga logoraša Domovinskog rata u BiH, Udruženje „Žena-žrtva rata“, Udruženje „Snaga žene BiH“, Udruženje „Zaboravljena djeca rata“, Udruženje „Medica“ Zenica.

III - Proces konzultacija

- 1) Navedite sve subjekte s kojima ste se konzultirali i način na koji ste vršili konzultacije (javna rasprava, pisani komentari, itd.)

Nakon izrade radne verzije Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je provelo dodatne konzultacije s ključnim institucijama na koje se predmetna materija odnosi. S tim u vezi, navedeni je Zakon dostavljen na davanje komentara i prijedloga sljedećim subjektima:

- Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije,
- Federalno ministarstvo financija,
- Federalno ministarstvo pravde,
- Ministarstvo za ljudska prava BiH,
- Kantonalna ministarstva nadležna za oblast socijalne zaštite,
- Općinske službe socijalne zaštite odnosno centri za socijalni rad,
- Udruženje „Medica“ Zenica,
- Savez logoraša u BiH,
- Članice Saveza logoraša BiH,
- Udruženje „Snaga žene BiH“,
- Udruženje „Žena-žrtva rata“,
- Unija udruženja civilnih žrtava rata FBiH
- Hrvatska udruga logoraša Domovinskog rata u BiH,
- Udruženje „Zaboravljena djeca rata“,
- Savez logoraša Zeničko-dobojskog kantona,
- Udruženje građana civilnih žrtava rata Opštine Maglaj

Zaprimljeni su prijedlozi i komentari kako institucija tako i udruženja koje okupljaju zainteresovanu populaciju, i isti su ugrađeni tekst prednacrtu Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH.

- 2) Koji su rezultati konzultacija i da li su utjecali na sadržaj novog zakona?

Odgovor: Konsultacije su rezultirale jasnijim identificiranjem potencijalnih problema vezanih za praktičnu primjenu, kao i kreiranjem kvalitetnijih i primjenjivijih zakonskih odredbi. Proces konsultacija nije značajnije uticao na sadržaj novog propisa.

IV - Alternativna rješenja – identifikacija opcija

- 1) Navedite opcije koje ste razmatrali, a kojima se može riješiti definirani problem i ostvariti cilj. Kratko opišite rezultate analize svake od tih opcija.

Normativno rješenje: Imajući u vidu da je Bosna i Hercegovina pa i Federacija BiH godinama izložena optužbama za diskriminaciju u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom zasnovanu na uzroku nastanka invaliditeta (RVI, CŽR, NI), jedna od opcija bila je da se pokuša iznaći rješenje da se usklade naknade ove tri grupe osoba s invaliditetom. To je praktično značilo veliko povećanje potrebnih sredstava za isplatu prava NI, dok bi prava CŽR u osnovi ostala u postojećim okvirima i konceptu utvrđivanja, dakle vezana za osnovicu RVI. U konsultacijama na nivou Vlade Federacije BiH ova opcija nije prihvaćena, tako da se ostalo u obavezi traženja rješenja u okvirima postojećih rješenja. U međuvremenu je Sud u Strazburu donio presudu u predmetu *br. 26944/13 Popović i dr. protiv Srbije*, kojom je ovaj sud ustanovio da je razlika u spornom postupanju države po pitanju višestruko većih iznosa naknada za vojne u odnosu na civilne invalide imala *objektivno i razumno opravdanje* i da u tom kontekstu nije došlo do povrede člana 14. Konvencije, u vezi sa članom 1. Protokola br. 1. Sud konstatuje da je relevantna razlika u postupanju bila posljedica različitog položaja i analognih obaveza tužene države da obezbijedi naknade oštećenim. Ovo uključuje i moralni dug za koji države mogu osjećati obavezu da ispoštuju kao odgovor na službu koju su pružili vojni invalidi. Civilne žrtve rata u parničnom postupku mogu tražiti odštetu od odgovorne strane, dok je ta mogućnost mnogo teža za slučaj vojnika koji su svojim statusom u većem riziku, a po pitanju parničnog postupka u puno nepovoljnijem položaju. S druge strane, osobe s neratnim invaliditetom koje imaju manje sredstava za život, mogu ostvariti niz drugih socijalnih naknada, na koje ratni vojni invalidi ili civilne žrtve rata zbog cenzusa nemaju pravo, te je stvarna razlika u postupanju prema različitim grupama osoba s invaliditetom možda manja nego kada se posmatraju samo naknade koje se primaju po osnovu statusa.

U smislu navedenog odlučili smo se za opciju koja je uspostavljena i u primjeni je godinama a po kojoj se prava CŽR vezuju za prava RVI, gdje je iznos pojedinih prava CŽR vezan za definirani procenat osnovice prava propisanih za RVI.

Iako iz prethodno navedene presude različiti iznosi naknada za različite grupe osoba s invaliditetom ne predstavljaju diskriminaciju jer se treba cijeniti okolnost u kojima je nastupio invaliditet i odgovornost države u tom pogledu, odlučili smo se da u ovom propisu definišemo svrhu naknade koju primaju CŽR, gdje je utvrđeno da se dio naknade isplaćuje kao podrška za izjednačavanje mogućnosti (što je svrha naknade kod NI), a dio naknade isplaćuje u svrhu reparacije, što je pravo žrtava torture.

Predloženom opcijom ukida se imovinski cenzus na porodične invalidnine, čime se prevazilazi nejednak tretman porodica RVI i CŽR. Ovo rješenje će iziskivati određena dodatna sredstva iz budžeta kantona i Federacije BiH ali smo se za istu opredijelili jer će unaprijediti zaštitu i olakšati postupak prvostepenim organima.

Nenormativno rješenje: Imajući u vidu da se ovim zakonom regulišu prava na materijalne naknade, kao i nematerijalna prava, nenormativno rješenje nije moglo biti opcija.

2) Objasnite zašto je izabrana opcija najpovoljnija za rješenje problema.

Odgovor: Imajući u vidu i odavno planirane aktivnosti ovog organa u smislu da se Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, razdvoji na četiri propisa koji bi zasebno regulisali svaku pojedinu kategoriju, definišući obim i vrste prava kao i njihovo obrazloženje a samim tim i lakši način za ostvarivane prava donošenje novoga Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH se nameće kao jedini ispravan i adekvatan način za postizanje ovih ciljeva.

V - Utjecaj odabranog rješenja problema na gospodarstvo, društvo i okoliš

1a) Utječe li prednacrt/nacrt zakona na poslovno okruženje? Kreira li dodatna administrativna opterećenja? Utječe li na rad malih i srednjih poduzeća i obrtnika? Hoće li imati utjecaja na funkcioniranje tržišta i konkurenciju?

Odgovor: Usvajanje Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH nema efekata na poslovno okruženje, odnosno ne kreira dodatna administrativna opterećenja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Naprotiv, njegovim se usvajanjem definiraju normativni okviri koji koji će imati pozitivne efekte na populaciju u čijem je interesu donošenje ovakvog propisa.

1b) Koji su finansijski učinci prednacrt/nacrta zakona? Utječe li na operativne troškove i obavljanje poslovanja? Utječe li na priliv sredstava u javne proračune?

Odgovor: Predloženi modaliteti financiranja ne odstupaju od postojećih zakonskih rješenja i prakse.

2a) Utječe li na prednacrt/nacrt zakona na mogućnost zapošljavanja i tržište rada?

Odgovor: Predloženi Nacrt Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH ne zahtjeva nova zapošljavanja niti ima značajan uticaj na tržište rada.

2b) Tretira li prednacrt/nacrt zakona pitanje ravnopravnosti spolova? Je li osigurana socijalna uključenost i zaštita posebnih skupina? Daje li mogućnost pristupa zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i obrazovanju?

Odgovor: U pogledu ravnopravnosti spolova, prednacrt Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH predviđa zabranu diskriminacije po bilo kojem osnovu te obaveza na poštovanja načela rodne jednakosti. Također, jedna od svrha zakonom definiranih naknada je socijalno uključivanje i stvaranje jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom – civilne žrtve rata. Dalje, po pitanju pristupa predviđena je pomoć u troškovima liječenja, nabavci

ortopedskih pomagala, osposobljavanju za rad, kao i prioritarno stambeno zbrinjavanje u okvirima mogućnosti kantona.

3) Hoće li prednacrt/nacrt zakona imati utjecaje na okoliš?

a) DA

b) NE

Objasnite: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH nema uticaja na okoliš.

VI - Provođenje zakona

1) Precizira li prednacrt/nacrt zakona tko je odgovoran za njegovu primjenu i na koji način? Koja razina vlasti je mjerodavna za primjenu? Tko vrši nadzor?

Odgovor: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH jasno utvrđuje odgovornost za njegovu primjenu, odnosno preceizira nadležnost Federacije i kantona kako u dijelu utvrđivanja prava tako i u pogledu finansiranja utvrđenih prava. Također je definirano da nadzor nad primjenom zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše Federalno ministarstvo i nadleženi kantonalni organi uprave, svako u okviru svoje nadležnosti, dok inspekcijski nadzor vrši kantonalni inspektor za oblast socijalne zaštite.

2) Je li prednacrt/nacrt zakona usuglašen s drugim važećim propisima?

Odgovor: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH predviđa usklađivanje kantonalnih zakona i podzakonski akti iz ove oblasti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

3) Je li prijelazno razdoblje s postojećeg rješenja na novi prednacrt/nacrt zakona jasno definirano?

Odgovor: Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH jasno definiše prelazno razdoblje od postojećih zakonskih rješenja prema novima. Tako je predviđeno da svi nadležni prvostepeni organi, u prelaznom roku, za sve korisnike prava provedu tzv. postupak usklađivanja, i da za sve korisnike donesu nova rješenja. Dakle, nadležni organi će u svakom predmetu izvršiti provjeru postojeće dokumentacije, a za one korisnike kod kojih je mogla nastupiti promjena zatražiti dostavu dokaza novijeg datuma, te na osnovu utvrđenih činjenica provjeriti da li ove osobe i dalje ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava. Ovo se prvenstveno odnosi na korisnike kod kojih postoji takva mogućnost npr. da li je dijete – korisnik porodične invalidnine i dalje na redovnom školovanju, da li obzirom na godine života može ostvarivati propisano pravo, da li korisnik ima prebivalište na području FBiH, činjenicu smrti korisnika itd., uključujući i sve ostale činjenice od kojih ovisi ostvarivanje bilo kojeg od priznatih prava. Također je predviđeno da će se nezavršeni postupci okončati po odredbama ovog zakona, pri čemu se faktički ide u korist stranke obzirom da je sam zakon generalno povoljniji u odnosu na važeći. Postupci koji su započeti i u kojima su pribavljeni pojedini dokazi, npr. nalaz Instituta ili stručno mišljenje Komisije za posebnu kategoriju CŽR, će se okončati na temelju tih dokaza, iz razloga jer u ovom dijelu postupka nije bilo nikakvih izmjena.

Shodno tome da trenutno postoje i kantonalni zakoni i podzakonski akti iz ove oblasti iste je potrebno u roku od 3 mjeseca uskladiti sa ovim zakonom.

Također, obzirom da je zaštita CŽR bila regulisana propisom koji obuhvata i druge oblasti, predviđeno je da stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe samo one odredbe koje su se odnosile na kategoriju CŽR, pri čemu je isto tako predviđeno da one odredbe koje su bile zajedničke za sve oblasti, stupanjem na snagu ovog zakona nisu dalje važeće isključivo u odnosu na ovu kategoriju.

KONTROLNA IZJAVA O PROVEDENOJ PROCJENI UTJECAJA PROPISA

Kontrolna izjava o provedenoj procjeni utjecaja propisa		
Naziv prednacrt/nacrta zakona	Prednacrt zakona o zaštiti civilnih žrtava rata Federacije BiH	
Datum	11.05.2022. godine	
Kontrolno područje	DA	Obrazloženje Ureda
AKTIVNOST		
Naziv prednacrt/nacrta zakona je naveden i razumljiv	DA	
Naveden je naziv i kontakti obrađivača	DA	
Naveden je datum	DA	
DEFINIRANJE PROBLEMA		
Problem je jasno i sažeto objašnjen	DA	
Ciljevi su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
Očekivani rezultati su jasno i sažeto objašnjeni	DA	
KONZULTACIJE		
Zainteresirane strane su jasno definirane	DA	
Proces konzultacija je jasno i sažeto objašnjen	DA	
PREDLOŽENA RJEŠENJA		
Predložena su normativna i nenormativna rješenja	DA	
Definirani su rizici predloženog rješenja	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na proračun	DA	
Definiran je utjecaj rješenja na gospodarstvo, društvo, okoliš, te održivi razvoj i zdravlje ljudi	DA	
Definiran je način primjene i usuglašenost s ostalim propisima	DA	
Definirano je prijelazno razdoblje	DA	
PROCJENA PROVEDENA SUKLADNO UREDBI	DA	

URED VLADE FBiH ZA ZAKONODAVSTVO I USKLADENOST
SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE
Željko Sitadi, direktor Ureda

Datum i pečat

OVLAŠTENA OSOBA

J. Longić

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

OBRAZAC ZA OBJEDINJENJE PISANIH PRIMJEDBI, PRIJEDLOGA I SUGESTIJA NA RADNU VERZIJU PROPISA

1. Osnovne informacije o propisu

Puni naziv propisa na koji se dostavljaju komentari	Ovlašteni predlagač propisa	Forma i procedura propisa	
Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata u Federaciji BiH	Vlada Federacije BiH – Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	U formi prednacrt	Po redovnoj proceduri
Razmatranje na Vladi Federacije BiH	Razmatranje na Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH	Razmatranje na Domu naroda Parlamenta Federacije BiH	
Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine V. broj: 171/2019 od 27.02.2019. godine, prihvaćena je Inicijativa Skupštine Zeničko-dobojskog kantona za donošenje posebnog federalnog zakona o civilnim žrtvama rata	Ne	Ne	
Konsultacije sa kantonima	Datum početka konsultacija	Datum završetka konsultacija	
Radna verzija Zakona dostavljena nadležnim kantonima na mišljenje koje su dostavljali u periodu od 90 dana	10.10.2019. godine	13.02.2020.	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

2. Komentari, primjedbe, prijedlozi i sugestije na predloženi propis

Naziv institucije/organizacije koja daje komentar	Sadržaj komentara, primjedbi i prijedloga	Stav predlagača propisa
<p>MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, RASELJENA LICA I IZBJEGLICE KANTONA SARAJEVO</p>	<p>Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo podržava proces donošenja novog zakona i unapređenja u ovoj oblasti, a jedan od ključnih razloga je i činjenica da nas na navedeno obavezuju brojni međunarodni i domaći dokumenti, te pružanja što adekvatnije zaštite civilnih žrtava rata primjerene njihovim realnim potrebama i situaciji.</p> <p>Konkretna primjedbe i prijedlozi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) U tekstu zakona potrebno je jednim članom definisati ko su članovi porodice civilne žrtve rata ili porodice u smislu ovog zakona b) U članu 3., iza riječi „kantoni“ dodati riječ „mogu“, što je po našem mišljenju opravdana definicija za kantone i njihove mogućnosti. c) U članu 9. u tački b) definisan je status za dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata. Međutim, nije jasno precizirano koje pravo po osnovu utvrđenog statusa civilne žrtve rata ima ova kategorija osoba i to je potrebno precizirati. Također, smatramo da ova kategorija treba da ima i određenu novčanu naknadu kao vrstu prava u skladu sa mogućnostima Federacije BiH i kantona. d) U članu 30. potrebno je precizirati tačku e) – brisati riječi „neoženjene“ ili iza riječi „neoženjene“ dodati riječi : „ili neudate“. e) U članu 31. u tački j) neophodno je precizirati da se porodična invalidnina dijeli u jednakim dijelovima. Također, u istom članu u tački k) potrebno je precizno definisati da li će se za korisnike lične invalidnine poloviti porodična invalidnina. f) U članu 40. potrebno je precizirati da se povrat sredstava vrši na osnovu rješenja prvostepenog organa o povratu sredstava u konkretnim situacijama, prije pokretanja žalbe kod drugostepenog organa, te tužbe kod nadležnog suda. g) U članu 52. potrebno je produžiti rok, jer smatramo da je rok od tri mjeseca kratak rok. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Članovi porodice definisani su Porodičnim zakonom, a u članu 34. navedeno je koji članovi porodice imaju pravo na porodičnu invalidninu, štiti indirektno određuje ko su članovi porodice po ovom zakonu. b) Dio definicije „U skladu sa svojim finansijskim mogućnostima....“ implicira mogućnost a ne obavezu kantona. c) Dovoljno je precizno navedeno koja prava ima ova grupa korisnika. Određivanje naknada ovoj grupi čvr nije jednostavno jer se radi o zdravim i mladim osobama koje treba podržati u obrazovanju, zapošljavanju i razvoju. d) Uvaženo, brisano „neoženjene“ e) Precizirano je. f) Ne prihvata se, predložena opcija bi kompliciralo postupak g) Ne prihvata se, smatramo da je rok od tri mjeseca dovoljan
Općina Stari Grad Sarajevo	Nema primjedbi i prijedloga	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

Općina Centar Sarajevo	Nema primjedbi i prijedloga	
Općina Ilidža	Nema primjedbi i prijedloga	
Općina Vogošća	Nema primjedbi i prijedloga	
Općina Hadžići	Nema primjedbi i prijedloga	
Općina Novo Sarajevo	<p>a) Članom 42. stav 2. propisano je da je nadležni općinski organ odgovoran za kontrolu, praćenje i evidentiranje svih promjena od uticaja na ostvarivanje orava korisnika a posebno u odnosu na činjenicu smrti korisnika. Mišljenja smo da bi bilo potrebno precizirati na koji način bi se vršila kontrola korisnika u odnosu na činjenicu smrti jer ne postoje sigurni mehanizmi za praćenje promjene ove vrste, a kroz praksu se pokazalo da članovi porodice i opunomoćenici lica ne prijavljuju blagovremeno smrt ili je uopšte ne prijave. Iako je povezanost SOTAC baze i IDEDEA je olakšalo ovo pitanje i dalje ima slučajeva smrti korisnika koji ostaju neprijavljeni.</p> <p>b) Članovima 27. do 32. predlaže se ukidanje prihodovnog cenzusa, što svakako podržavam. Ipak trebna imati u vidu da su u dosadašnjim rješenjima članovi porodice cžr podlijekali prihodovnom cenzusu, a time i godišnjoj provjeri. Osim toga cžr sa oštećenjem organima posjeduju trajna rješenja. Predlaemo da se s tim u vezi definira da li su korisnici dužni javljati se nadležnim službama i u kojem vremenskom periodu, odnosno koju dokumentaciju potraživati da bi se eventualno mogla vršiti odgovarajuća kontrola uslova na dalje uživanje priznatih prava, pogotovo kada je u pitanju činjenica smrti.</p> <p>c) Član 28. stav 1. radne verzije propisuje krajnji rok za ostvarivanje statusa cžr. Mišljenja smo da se predloženo ograničenje ne treba odnositi na cžr koje pravo ostvaruju po osnovu pogibije ili nestanka člana porodice.</p>	<p>a) Nadležni organi trebaju sami regulisati kako će rješavati ovo pitanje, a u skladu sa svojim potrebama i iskustvom. Imaju zkonksi osnov, odnosno odgovornost da urede na koji način da izvršavaju ovu svoju zakonsku obavezu.</p> <p>b) Prihodovni cenzus se ukida a način provjere trebaju utvrditi nadležni organi.</p> <p>c) Primjedba se ne uvažava jer se radi o činjenicama koje su završene i poznate.</p>
Općina Ilijaš	Član 17 treba da glasi: Po osnovu oštećenja organizma minimalno 20% cžr ostvaruje sljedeća prava: a) ličnu invalidninu, b) tuđu njegu i pomoć, c) ortopedski dodatak	Ostvarivanje prava na popvčane naknade osoba koje su zadobile oštećenja ispod 60% nije prihvatljivo iz razloga što većina kantona kao ni Federacija ne bi bili u mogućnosti prihvatiti nova finansijska opterećenja a vlast

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

	<p>Mišljenja smo da su cžr ispod 60% diskriminisane jer im nije omogućeno ostvarivanje prava na novčanu naknadu.</p> <p>U članu 27. treba još da stoji: Djeci koja su proglašena radno nesposobnim prije 15 godine života.</p>	<p>ima pravo da odredi granice razumnog obima zaštite i reparacije, što je u slučaju ovog zakona 60%.</p> <p>Ovo pitanje je već definirano.</p>
Udruženje – Unija civilnih žrtava rata Kantona Sarjevo	<p>Član 9. stav 2 brisati – pripadnici vojnih formacija ne mogu biti CŽR.</p> <p>Član 31. stav a) se mijenja i predlaže da se smanji dobn granica za ostvarivanje prava na porodičnu invalidninu udovice i udovca na 50 odnosno 60 godina umjesto sadašnjih 55 i 65 godina.</p> <p>Član 45., 46. i 47. premodifikovati i ugraditi nove članove. U osnovi primjedbe se odnose na udruživanje i finansiranje udruženja.</p>	<p>Nije prihvaćeno jer se u postojećim političkim okvirima ovo pitanje rješava na predloženi način.</p> <p>Ne može se uvažiti u potpunosti. Mogućnost korištenja prava postoji za osobe koje su nesposobne za privređivanje.</p> <p>Pitanje koje je će se rješavati Zakonom o organizacijama i reprezentativnim organizacijama OSI i CŽR</p>
Udruženje „Žena-žrtva rata“	<p>U članu 14. iza stava (1) dodati stav (2) koji glasi: „Izuzetno od stava 1 ovog člana prava utvrđena ovim zakonom mogu naslijediti djeca posebna kategorija civilne žrtve rata koja su proglašena nesposobnim za privređivanje prije navršene petnaeste godine života.</p> <p>U članu 25. iza stava (1) dodati novi stav (2) koji glasi „dijete posebne kategorije civilne žrtve rata koje je prije navršene petnaeste godine života proglašeno nesposobnim za privređivanje ostvaruje 50% iznosa, a nakon smrti majke nasljeđuje puni iznos mjesečnog ličnog novčanog primanja koje je ona ostvarivala“.</p>	<p>Primjedba se u ovoj varijanti nije uzavala iz razloga što djeca koja su proglašena nesposobnim za privređivanje prije navršene petnaeste godine života ostvaruju pravo po propisima ozaštiti osoba s invaliditetom i ta opcija je za njih povoljnija.</p>
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE POSAVSKE ŽUPANIJE	<p>Pozitivno ocjenjujemo izmjenu postojeće legislative i izdvajanje zakona o CŽR kao posebnog zakona, sve u cilju njegove bolje i lakše primjene.</p> <p>Nema primjedbi i prijedloga.</p>	
MINISTARSTVO RADA, ZDRAVSTVA, SOCIJALNE SKRBI I PROGNAHNIH TOMISLAVGRAD-HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	<p>Na osnovu mišljenja dva od šest centara/službi za socijalnu skrb koji su dostavili mišljenje i to Livno i Kupres primjedbe se odnose na to da se u čl. 42. doda novi stav 3. gdje bi se nadležno općinsko tijelo koje je odgovorno za prvostepeni postupak obavezalo da u Izreci rješenja stavi da je stranka dužna da jednom godišnje, odnosno, početkom godine dostavi potvrdu o životu, i da ako to ne učini do određenog datuma, da se kroz SOTAC bazu obustavi daljnja isplata. Potrebno zakonski obavezati korisnike da prvostepenim organima dostavljaju potvrde o životu i uvjerenje o</p>	<p>Nadležni organi mogu i trebaju sami regulisati kako će rješavati ovo pitanje, a u skladu sa svojim potrebama i iskustvom.</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

	<p>prebivalištu, kako ne bi došlo do zloupotrebe korisnika prava ili njihove porodice, odnosno, nepijavlivanja promjena koje se odnose na promjenu prebivališta ili u slučaju smrti od članova porodice.</p>	
<p>MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE SKRBI ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE</p>	<p>PRIJEDLOG: Čl.19. st. (1) vezano za rok do kojeg CŽR mora podnijeti zahtjev za priznavanje svog statusa-rok prekatak</p> <p>Čl. 35. st. (2) vezano za dokazna sredstva tj. med. dokumentacija koja će se uzimati kao valjana u postupku priznavanja statusa CŽR-potrebno preciznije odrediti da li se može prihvatiti i dokumentacija druge države (npr. ukoliko je ranjena osoba bila hospitalizirana u drugoj državi)</p>	<p>Prijedlog se ne prihvata jer predlagač smatra da je pola godine dovoljan period da se podnese zahtjev.</p> <p>Takva medicinska dokumentacija se priznaje kao dokazno sredstvo. Bliže će se urediti podzakonskim aktima.</p>
<p>MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE POLITIKE USK</p>	<p>Smatramo da bi ukidanje prihodovnog cenzusa, zajedno sa novim obračunom dovelo do značajnog povećanja izdvajanja za kantone, i ugrozilo isplatu postojećih primanja za CŽR.</p> <p>Čl. 11. stav (2) radne verzije sporan rok od 6 mjeseci prebivanja na teritoriji FBiH prije stupanja na snagu zakona kao uslov za podnošenje zahtjeva za priznavanje statusa CŽR. Smatramo da stranke ne bi trebalo da su uslovljene jer npr.ako osoba mijenja prebivalište iz RS u FBiH, moraće 6 mjeseci biti bez materijalnih primanja, a možda i bez zdravstvenog osiguranja. Dodatno ova odredba gubi na značaju kada se uzme u obzir da osoba koja promijeni prebivalište iz FBiH u RS zadržava ostvareno pravo ako isto ne može ostvariti po propisima na području novog mjesta prebivališta, što je regulisano stavom (3) istog člana. Tako da osoba koja više nema prebivalište u FBiH će i dalje ostvarivati ovo pravo, a ona koja sad ima prebivalište u FBiH mora čekati 6 mjeseci.</p> <p>U članu 12. stav (3) primjećena greška u kucanju „iz stava 3“ umjesto „iz stava 2“</p> <p>U članu 18. stav (3) određen rok u kojem korisnik može po isteku od 2 godine od donošenja rješenja podnijeti novi zahtjev za utvrđivanjem procenta oštećenja organizma u vezi sa nastalom promjenom. Smatramo da se stranku ne može ograničavati u smislu utvrđivanja oštećenja organizma jer je npr. moguća situacija da do promjene vezano za oštećenje organizma dođe neposredno nakon donošenja rješenja, te da korisnik tada mora čekati</p>	<p>Ne prihvata se. CŽR su jedina grupa korisnika koji imaju cenzus.</p> <p>Ovo je rješenje bilo u prethodnom zakonu i funkcionisalo je. Promjena mjesta prebivališta korisnika ne utiče na ostvarivanje prava koje mu je priznato, niti je potrebno čekati 6 mjeseci za korisnike koji su već u sistemu zaštite, ako se vraćaju iz RS u Federaciji, jer onio već ostvaruju pravo u Federaciji BiH.</p> <p>Prihvaćeno</p> <p>Sugestija nije prihvaćena ali će se u konačnici razmotriti.</p>

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

	<p>2 god. kako bi podnio novi zahtjev za utvrđivanje procenta oštećenja organizma u vezi sa nastalom promjenom.</p> <p>Čl. 19. stav (1) smatramo da bi zbog roka od 6 mjeseci za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje statusa CŽR, moglo dovesti do slučajeva kada bi stranka, iz neznanja, mogla propustiti rok.</p> <p>U čl.19. stav (2) greškom navedeno „rok iz stava (4)“ umjesto „rok iz stava (1)“</p> <p>U čl. 25. stav (1) tačka g) greškom se navodi „ISTY“ umjesto „ICTY“. Trebalo bi izbjegavati akronime te bi trebalo navesti da se radi o „Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju“</p> <p>U čl. 28. radne verzije određuje se rok od 6 mj. za podnošenje zahtjeva za ostvarivanjem statusa CŽR, po osnovu pogibije ili nestnaka člana porodice. Smatramo da bi određivanjem roka za podnošenje zahtjeva moglo dovesti do slučajeva kada bi stranka iz neznanja mogla propustiti rok. Mišljenja smo da bi svi koji su izgubili člana porodice, trebali uvijek imati mogućnost za podnošenje zahtjeva.</p> <p>U čl. 31. radne verzije potrebno je dodati odredbu prema kojoj bračni drug gubi odnosno ne može ostvariti pravo na prodičnu invalidninu ukoliko sklopi novi brak ili vanbračnu zajednicu.</p> <p>U čl. 37. radne verzije potrebno odvojiti troškove prvostepenog i drugostepenog postupka (kancelarijski materijal i sl.) od troškova utvrđivanja procenta oštećenja organizma, te u stavu (2) ovog člna jasno propisati da troškovi medicinskog vještačenja padaju na teret podnosioca zahtjeva, a da podnosilac zahtjeva ima pravo na refundaciju od strane kantona kada mu se utvrdi stepen oštećenja organizma od 60% ili više, odnosno, kada mu se u slučaju ponovne ocjene utvrdi pogoršanja zdravstvenog stanja.</p> <p>U čl. 43. stav (2) radne verzije smatramo da bi trebalo odrediti centre za socijalni rad kao organe koji će tužbom ostvariti povrat neosnoavno isplaćenih sredstava. Imajući u vidu da će se kao mjesno nadležni sud pojavljivati sud u mjestu prebivališta tuženog, to bi značilo dodatne troškove</p>	<p>Ostavljeni rok je dovoljan.</p> <p>Prihvaćeno</p> <p>Prihvaćeno</p> <p>Ostavljeni rok je dovoljan.</p> <p>Nije prihvaćeno jer se ova odredba ne koristi ni u drugim zakonima koji tretiraju prava bračnih partnera.</p> <p>Nije moguće prihvatiti jer će se procjena oštećenja i postupak voditi i za osobe kojima će se priznavati samo status (20-50% oštećenja) a ne samo prava propisana zakonom.</p> <p>Ne prihvata se. Kantonalna ministarstva su kadrovski umnogome više kadrovski kapacitirana od centara za</p>
--	--	---

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE

	<p>kant. Ministarstava u zastupanju. U slučaju USK to bi značilo zastupanje predstavnika kant. ministarstva pred sudovima koji su udaljeni i više od 100 km od sjedišta kant. Ministarstva. Smatramo da bi bilo racionalnije da centri za socijalni rad podižu tužbe za povrat neosnovano isplaćenih sredstava i postupaju pred sudovima u ovim predmetima. Također, to bi za centre bio dodatni motiv da više obrate pažnju na kontrolu isplate sredstava i ispunjavanje uvjeta za ostvarivanje prava.</p> <p>U čl. 44. stav (3) radne verzije propisano je, između ostalog, da odluku o smanjenju koeficijenta donose i vlade kantona u čijem budžetu je utvrđen nedostatak potrebnih sredstava i to u odnosu na dio sredstava za čiju je isplatu odgovorna. Smatramo da će se ako se dopusti kantonima da umanjuju koeficijente sigurno doći u situaciju da će između kantona postojati razlike u materijalnim davanjima, a možda i situacije kada će se pojedini korisnici prijavljivati u kantonima u kojima će imati veća primanja. Dakle, doći će do diskriminacije civilnih žrtava rata po mjestu prebivališta, a možda i do neopravdanog opterećenja onih kantona koji ne umanje koeficijente.</p>	<p>socijalni rad. Pri takvom stanju stvari, nametanje ovakve obaveze centrima za socijalni rad ne bi imalo svrhu.</p> <p>Mora se kantonima ostaviti mogućnost umanjenja koeficijenta, jer tu mogućnost ima i Federacija, ali u skladu sa opravdanim razlozima, kao što je stanje budžeta i mogućnosti izvršavanja budžetskih obaveza.</p>
<p>MINISTARSTVO ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE HNK</p>	<p>U čl. 10. st. (3) predlažemo da se riječi „zaštiti obitelji s djecom“ brišu i da se iza riječi „zapošljavanja“ briše zarez i riječi „a financiraju iz kantonalni proračuna“. Obzirom da se stavom (3) navedenog člana propisuje da se prava iz tačke f) do tačke j) ostvaruju sukladno propisima županija, propisima o zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i zapošljavanju, to je nepotrebno propisivati da se ista financiraju iz proračuna županije, a obzirom da se ni jedno od navedenih prava ne regulira Zakonom o zaštiti obitelji s djecom to se predlaže brisanje tih riječi.</p> <p>U čl. 11. st. (6) propisuje se da o ostvarivanju prava iz st (3) i (5) rješava nadležna općinska služba prema mjestu posljednje prebivališta ili posljednje privremenog boravišta, čl.33. da o pravima i statusu iz čl. 9. u prvom stupnju rješava centar za socijalni rad ili nadležna općinska služba za upravu (u daljem tekstu:nadležni općinski organ)... Sugeriramo da se navedne odredbe člaova terminološki usklade.</p> <p>U čl. 12. st. (3) umjesto riječi „iz stava 3.“ treba da stoji „iz stava (2), u st. (5) istoga člana umjesto riječi „iz stava 5.“ treba da stoji „iz stava (4). U čl. 10. st. (2) umjesto riječi „iz stavka (4) ovoga zakona“ treba da stoji riječi „iz stavka (1) ovoga članka“.</p>	<p>Sugestija nije prihvaćena ali će se u konačnici razmotriti.</p> <p>Prihvaćena sugestija – greška u kucanju</p> <p>Prihvaćena sugestija – greška u kucanju</p>

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

	<p>U čl. 24. umjesto riječi „točka a)“ treba da stoji „točka b)“</p> <p>Predlažemo da se iza čl.26. doda novi član koji glasi: „Članak_Krajnji rok za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje statusa posebne kategorije civilne žrtva rata je 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“.</p> <p>U čl.27. umjesto riječi „iz članka 27. umjesto riječi „iz članka 9. stavak (1) točka a) ovoga članka“ treba da stoje riječi „iz članka 9. stavak (1) točka a) ovoga zakona“.</p> <p>U čl. 29. pogrešno su numerirani stavci, tako da treba da stoji „(1) i (2)“ U stavku (2) istog članka umjesto riječi „iz stavka (2) ovog članka“ treba da stoji „iz stavka (1) ovog članka“.</p> <p>Člankom 37. stavak (3) propisano je da refundacija troškova iz stavka (2) ovog člana pada na teret kantona u kojem osoba ima prebivalište u momentu podnošenja zahtjeva. Obzirom da se u tekstu zakone ne reguliran refundacija troškova za osobe sa privremenim boravištem i strane državljanke sugeriramo da se i ovo pitanje precizira navedenim zakonom.</p> <p>Odredbom članka 42. utvršena je odgovornost prvostepenog organa za kontrolu , praćenje i evidentiranje svih promjena od uticaja na ostvarivanje prava korisnika, a posebno u odnosu na činjenicu smrti korisnika. Međutim propušeno je da se utvrdi obveza prvostupanjskog organa da obavijesti nadležno ministarstvo o osobi kojoj je isplaćena novčana naknada na koju nije imala pravo, a nije jasno ni precizirano tko zaključuje sporazum sa tom osobom o povratu neosnovano isplaćenih sredstava. Predlažemo da se u čl. 42. zakona propiše da nadležni općinski organ vrši kontrolu praćenja i evidentiranja svih promjena...a ne da je odgovoran za isto.</p> <p>Člankom 43. stavak (2) propisano je da ukoliko se ne prostigne dogovor o povratu neosnovano isplaćenih sredstava, da se spovrati tih sredstava ostvarit tužbom koju podnosi nadležno županijsko ministarstvo. Obzirom da županijsko ministarstvo nema svojstvo pravne osobe i da je nadležno županijsko javno pravobraniteljstvo nadležno da štiti interese županije, predlažemo da se članak precizira na način da tužbu podnosi nadležno županijsko javno pravobraniteljstvo na prijedlog županijskog ministarstva.</p>	<p>Prihvaćena sugestija – greška u kucanju</p> <p>Sugestija ser ne prihvaća. Radi se o posebnoj kategoriji civilnih žrtava rata.</p> <p>Ispravljeno</p> <p>Ispravljeno.</p> <p>Prihvaćeno. Pitanje precizirano.</p> <p>Smatramo da je odredba dovoljno jasna obzirom da je jasno da organi vlasti nemaju svojstvo pravne osobe, i da imaju pravobranilaštva kao specijalizirana tijela koja se bave poslovima zastupanja pred sudom.</p> <p>Ovo pitanje je regulisano odgovarajućim propisima. Nadležno ministarstvo pute prpravobranilaštva podnosi tužbu, beez istog pravobranilaštvo ne može podnijeti tužbu.</p>
<p>UG-UNIJA CIVILNIH ŽRTAVA RATA U HNK MOSTAR</p>	<p>Čl. 9. stav 2 se briše jer se kosi sa svim međunarodnim deklaracijama i konvencijama o zaštiti CŽR u ratnim dejstvima, jer osoba koja je nosila oružje ne može biti civilna žrtva rata.</p>	<p>Političko pitanje</p>

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

	<p>„Status civilne žrtve rata, priznaje se i civilima i pripadnicima snaga bivše tzv. „Autonomne pokrajine Zapadna Bosna“ kod kojih je nastupilo oštećenje organizma usljed okolnosti iz stava 1. ovog člana, ukoliko odgovarajuća prava ne ostvaruju po propisima o pravima branilaca i članova njihovih porodica.“</p> <p>Član 31. stav a) mijenja se i predlaže se: Članovi porodice civilne žrtve rata pravo na porodičnu invalidninu mogu ostvariti pod sljedećim uslovima: Udovica kad navršši 50 godina života ili udovac kad navršši 60 godina života, a i prije navršenih 50 odnosno 60 godina života, ako su nesposobni za privređivanje što je u skladu sa Zakonom o pravima šehidskih porodica i porodica poginulih boraca.</p>	<p>Ne može se uvažiti u potpunosti. Mogućnost korištenja prava postoji za osobe koje su nesposobne za privređivanje.</p>
<p>MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I POVRATAK TK</p>	<p>Čl. 19. st. (2) nije jasan odnosno ne zna se na koji član zakona se odnosi tako da ga treba precizirati ili preformulisati.</p> <p>Centri za socijalni rad na području Tuzlanskog kantona su se izjasnili da nemaju primjedbi, prijedloga i sugestija izuzev Centra za socijalni rad Lukavac.</p>	<p>Ne prihvata se, odredba je jasna</p>
<p>JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD LUKAVAC:</p>	<p>U čl. 7. brisati tekst „od 30.04.1991. godine do 14.02.1996. godine“ Aktuelni zakon nema ove vremenske odrednice niti su one bile značajne za priznavanje prava CŽR. Ova vremenska odrednica će otežati primjenu zakona.</p> <p>Čl. 8. brisati-sa aspekta primjene zakona ne vidimo svrhu ovog člana.</p> <p>U čl. 7, 8 i 9 koriste se pojsmovi „ratna tortura“, „žrtve fašističkog terora“, žrtve ratnih događaja“ itd. Navedene termine treba precizno definisati i te definicije trebaju biti navedeni nakon glave II Principi.</p> <p>Primjena čl. 9. će biti osebno teška jer se centri za socijalni rad nisu bavili ovim pitanjem. Ovo će zahtijevati posebne postupke i aktivnosti a poznato je da centri za soc.rad nisu popunjeni sa stručnim kadrom. Posebno je važno istaći da 24 godine nakon završetka rata se radi novi zakono o civilnim žrtvama rata, pri čemu je glavno pitanje e koja je svrha definisanje statusa i da li su centri kompetentni za taj posao.</p>	<p>Vremenski period usklađen je sa važećim propisom o nestalim osobama.</p> <p>Nije prihvaćeno obzirom da je neophodno osigurati kontinuitet zaštite osoba kojima je priznato pravo po propisima o zaštiti CŽR koji su bili u primjeni do stupanja novog propisa na snagu.</p> <p>Pitanje različite nomotehnike.</p> <p>Primjedba nije relevantna. Radi se o istoj vrsti postupka koji je i do sada vođen i jasno je propisan zakonima.</p>

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

	<p>U čl. 29. spominje se „medicinskog vještačenja i odgovarajućeg nalaza, ocjene i mišljenja nadležnog organa“.</p> <p>Predloženi član treba doraditi u smislu da se precizira vrsta medicinskog vještačenja i da se precizira ko je nadležni organ.</p> <p>Čl. 37. treba dopuniti da će troškove snositi nadležno ministarstvo. Centri za socijalni rad nemaju finansijskih sredstava niti ih mogu na lokalnom nivou obesbjediti za ove svrhe, što može zakomplicirati primjenu navedene zakonske odredbe.</p> <p>Čl. 50. st. (3) nejasan je termin kontrola, šta on znači koja je svrha kontrole te po kojim procedurama se obavlja.</p> <p>U članu 33. a u vezi člana navedeno je da centar za socijalni rad utvrđuje status CŽR. Ovakva zakonska formulacija implicira da kod svih budućih zadesa, ozljeda i smrti lica zbog zaostalog ratnog materijala službenici centara za socijalni rad moraju izlaziti na mjesto nesreće, te utvrđivati činjenično stanje za šta centri nisu opremljeni. Takođe sve evidencije koje su službe civilne zaštite vodile palei bi na teret centra za socijalni rad pa čak i evidencija lica sa oštećenjem organizma manjim od 20%.</p> <p>Ponudjenim zakonskim rješenjem poslove koje trenutno obavlja služba civilne zaštite prešli bi u nadležnost centra za socijalni rad.</p> <p>Bolje zakonsko rješenje bi bila formulacija u članu 9. umjesto „status civilne žrtve rata priznaje se“ da glasi „Civilna žrtva rata u smislu ovog zakona je osoba“</p>	<p>Precizirano u članu koju definira medicinsko vještačenje.</p> <p>Budžet je kantonalni.</p> <p>Primjedba se ne uvažava. Termin „kontrola“ kao i stav (3) treba posmatrati u kontekstu sadržaja cijelog člana. Svrha je kontrola ispunjenosti uslova daljnijeg korištenja prava po zakonu.</p> <p>Primjedba je neosnovana. Nigdje ne ne piše da nadležne službe za oblast zaštite civilnih žrtava rata trebaju izlaziti na mjesta nesreće i utvrđivati činjenično stanje.</p> <p>Primjedba se ne uvažava.</p>
<p>MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU I IZBJEGLICE ZE-DO KANTONA</p>	<p>Čl. 3. predlažemo da tekst odredbe treba da bude u smislu dispozicije kantonima a ne imperativ tako da glasi: „U skladu sa svojim finansijskim mogućnostima i potrebama civilnih žrtava rata, kantoni mogu utvrditi i proširiti obim prava utvrđenih ovim zakonom“.</p> <p>Čl. 9. tačka b) smatramo da ne treba utvrđivati i novu kategoriju „djetetu koje je rođeno iz čina ratnog silovanja – dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata“, s obzriom da su te osobe odavno punoljetne i to bi proizvelo dodatne probleme u primjeni ove odredbe. U ovom nazivu posebno su</p>	<p>Dio definicije „U skladu sa svojim finansijskim mogućnostima....“ implicira mogućnost a ne obavezu kantona.</p> <p>Primjedba se ne uvažava. Dijete posebne kategorije se uvodi više zbog statusa i osiguravanja uključivanja i vidljivosti u društvu, nego zbog prava koja ostvaruju cžr.</p>

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

	<p>suvišne riječi „- dijete posebne kategorije civilnih žrtava rata“ jer može da uzrokuje da i druga djeca ove kategorije mogu ostvarivati neko od propisanih prava. Također, zbog toga bi bilo potrebno propisati i donošenje podzakonskog akta kojim bi se uredio postupak i kriteriji.</p> <p>Čl. 11. st. (2) predlažemo da se podnošenje zahtjeva ne veže sa prebivalištem podnosioca zahtjeva na području Federacije BiH prije stupanja na snagu ovog zakona.</p> <p>Čl. 15. u tekstu odredbe predlažemo da se iza riječi „novčanih primanja“ dodaju riječi „po osnovu prava“, kao preciziranje odredbe jer se u članu 10. ne govori o primanjima nego o pravima.</p> <p>Čl. 18. u st. (2) predlažemo da na kraju teksta riječi: „s tim da po tom osnovu utvrđeni procenat oštećenja organizma ne može iznositi više od 80%“ zamijeniti riječima „u skladu sa stavom (1) ovog člana“, jer bi ta odredba u suprotnom bila diskriminatorna po osnovu oštećenja organizma.</p> <p>Čl. 19. Tekst ovog člana brisati s obzirom da poslije ovog perioda postoji mogućnost da osoba ispunjava uslove da bude CŽR, usljed zaostalog materijala, pogoršanja zdravstvenog stanja i slično.</p> <p>Čl. 20. Terminološki bi trebalo uskladiti, tako da se dosljedno prati tekst na početku odredbe, npr. Trebalo bi pisati „potreba za dodatkom za njegom i pomoći“.</p> <p>Čl. 25. Tekst ovog člana treba brisati. Definisati samo kategoriju žrtve seksualanog zlostavljanja te da se navedena pitanja regulišu pravilnikom ministra Federalnog ministarstva za rad i socijalnu politiku.</p> <p>Čl. 29. Ispraviti numeraciju stavova, te na kraju teksta u stavu (2) precizirati termin „nadležnog organa“ jer ovaj dokument utvrđuje i izdaje Institut za medicinsko vještačenje. Nužno detaljnije opisati provođenje određenih radnji u postupku kada se one provode na drugačiji način u odnosu na Zakon o upravom postupku (npr. Radnje prvostepenog organa kod utvrđivanja statusa posebne kategorije civilnih žrtava rata).</p>	<p>Ne prihvata se. Svrha Zakona je da se zaštiti građani cžr Federacije.</p> <p>Primjedba se ne uvažava. U samom stavu iza riječi „novčanih primanja“ stoji „utvrđenih na osnovu ovog zakona“ što implicira da iznos novčanih primanja proističe iz prava koje CŽR ostvaruju temeljem ovog zakona.</p> <p>Prihvaćeno.</p> <p>Ova mogućnost je predviđena navedenim članom</p> <p>Primjedba nejasna.</p> <p>Primjedba se ne prihvata. Definicija je usklađena sa presudama međunarodnih tribunalna za zločine počinjene u ruandi i bivšoj jugoslaviji.</p> <p>Primjedba nije prihvaćena. Precizirano je u članu koji definira medicinsko vještačenje..</p> <p>Pitanja uređena Pravilnikom</p>
--	---	--

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

<p>SLUŽBA ZA BORAČKO-INVALIDSKU I SOCIJALNU ZAŠTITU, STAMBENE POSLOVE I DRUŠTVENE DJELATNOSTI, GRAD ZENICA</p> <p>--</p>	<p>U članu 1. dodati iza riječi postupak dodati i riječi: „i procedura“ Obrazloženje: Predmet ovog zakona treba biti i procedura rada prvostepenog organa.</p> <p>U članu 8. iza riječi: „odnosno članovima porodice civilnih žrtava rata“, staviti tačku i brisati preostali tekst. Obrazloženje: Ovim članom definiše se status CŽR – pravo priznato nakon Drugog svjetskog rata, te je dio teksta ovog člana nepotreban.</p> <p>U članu 12. brisati stavove (2), (3), (4) i (5). Obrazloženje: Pravo je moguće ograničiti samo u skladu sa pravosnažnim presudama.</p> <p>U članu 13. brisati stav (2) Obrazloženje: Pravo je moguće ograničiti samo pravosnažnim presudama.</p> <p>U članu 19. stav (2) treba da glasi: „Rok iz prethodnog stava ne odnosi se na lica kod kojih je oštećenje organizma nastalo kao posljedica zaostalog ratnog materijala nakon završetka rata“ Obrazloženje: Radi ispravke greške mijenja se tekst stava (2)</p> <p>Član 20. treba izmijeniti na način da glasi: „Prava od a) do e) iz člana 10. utvrđuje se na osnovu nalaza i mišljenja nadležne institucije iz područja medicine i medicinskog vještačenja“. Obrazloženje: Precizirati koja to medicinska institucija će dati nalaz i mišljenje za ostvarivanje prava od a) do e) člana 10.</p> <p>U članu 24. umjesto tačka a) treba da stoji tačka b). U članu 24. dodati stav (2) koji glasi: (2) „lice iz prethodnog stava smatra se posebnom kategorijom civilne žrtve rata, čije ostvarivanje prava nije ograničeno rokom od 6 mjeseci od dana donošenja ovog zakona“ Obrazloženje: Radi se o ispravci greške i prijedlogu novog stava (2) istog člana.</p>	<p>Ne uvažava se. Proceduure će se opisati podzakonskim aktima.</p> <p>Ne prihvata se. Predložena varijanta je preciznija.</p> <p>Ne uvažava se. Prava se mogu zaustaviti i kasnije isplatiti ukoliko presuda bude u korist korisnika. Ovako se prevenira neosnovana isplata naknada.</p> <p>Ne prihvata se, iz prethodno navedenog obrazloženja</p> <p>Pitanja povreda od zaostalog ratnog materijala jasno regulisana istim riječima.</p> <p>Naziv medicinske institucije je usklađen sa Zakonom koji reguliše medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja.</p> <p>Prihvata se.</p>
--	---	--

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
MINISTARSTVO RAD I SOCIJALNE POLITIKE**

	<p>Brisati član 25. Obrazloženje: Prvostepeni/drugostepeni organi su u postupku ostvarivanja posebnih kategorija prava civilnih žrtava rata – obavezni zaprimiti sve zahtjeve i u toku postupka pribaviti mišljenje Komisije za donošenje stručnog mišljenja (koje je utvrđujuće). Nepotrebno je navoditi oblike seksualnog zlostavljanja ili silovanja u ovom Zakonu. Postojanje seksualnog zlostavljanja ili silovanja i njihove oblike utvrđuje Komisija za donošenje stručnog mišljenja u svom radu.</p> <p>U članu 27. umjesto riječi: „člana 9. stav (1) tačka a) ovog člana, treba da stoji: „člana 9. stav (1) tačka b) ovog Zakona“. Obrazloženje: Ispravka greške</p> <p>U članu 29. ispraviti tehničke greške u broju stava.</p> <p>U članu 30. nije definisano šta je sa pravom bračnih/vanbračnih drugova koji zasnuju novu zajednicu, imaju li i dalje prava na porodičnu invalidninu? Obrazloženje: Olakšati rad u praksi preciznijom odredbom.</p> <p>Nakon člana 33. novim članom 34. propisati postupak rada prvostepenog organa po podnesenim zahtjevima (izgled i sadržaj obrasca, način predaje, rokove te propisati šta treba da sadrži dispozitiv rješenja i dr.). Obrazloženje: Kadko se donosi novi zakon potrebno je u istom zbog jednostavnosti i praktičnosti primjene prava propisati postupak ostvarivanja prava.</p> <p>U članu 42. brisati stav (2), obzirom da je članom 40. propisana obaveza korisnika da prijave sve promjene od uticaja na obim ili mogućnost korištenja prava.</p>	<p>Ne prihvata se. Definicija uzeta na osnovu presude Haškog suda.</p> <p>Primjedba nije relevantna, predloženi tekst je ispravan.</p> <p>Prihvaćeno.</p> <p>Nije definisano jer se ovo pitanje ne reguliše ni zakonima koji uređuju slične oblasti.</p> <p>Regulisać će se podzakonskim aktima.</p> <p>Ne prihvata se. Odredba je bitna za preciziranje odgovornosti organa.</p>
<p>SLUŽBA ZA CIVILNU ZAŠTITU, OPĆU UPRAVU I ZAJEDNIČKE POSLOVE-OPĆINA DOBOJ JUG</p>	<p>Nemaju prijedloga, primjedbi i sugestija.</p>	

Chrudčovice

5. Potencijalne obaveze za budžet	
NAZIV	
Garancije	
Ostalo	
E 6. Fiskalni efekt na druge nivoe vlasti	
NAZIV	Trošak
Budžet BiH, vanbudžetski fondovi i korisnici	
Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, Federalni vanbudžetski fondovi i korisnici	
Budžet kantona, vanbudžetski fondovi i korisnici	Zakon donosi i povećanje troškova za kantonalne proračune obzirom da je zakonski ustanovljena obaveza da kantoni sudjeluju sa 30% u ukupnoj isplati prava civilnim žrtvama rata. Novi troškovi za kantone nastaju po dva osnova: prvi je novi obračun od 70% za Federaciju BiH i 30% za kantone, kojim će nastati trošak za kantone od oca. 1%, a u nominalnome iznosu to je oko 255.665,48KM, a drugi osnov je ukidanje imovinskoga cenzusa koji tereti kantone za 30% ukupnoga povećanja po tome osnovu, a nominalno je to 262.920,60KM. Dakle ukupni trošak za sve kantone na razini godine iznosi oko 518.586,08 KM. Kanton Sarajevo imaće ukupni trošak u godini n od 206.568,86 KM, Unsko-Sanski kanton trošak od 98.310,55KM, Tuzlanski kanton 79.302,77 KM, Zeničko-Dobojski 35.956,20 KM, Hercegovačko-Neretvanski 37.733,92 KM, Srednjo-Bosanski 33.562,03 KM, Bosansko-podrinjski 18.842,38 KM, Posavski kanton 3.076, 68 KM, Kanton 10 trošak od 2.186,88 KM i Zapadno- Hercegovački 3.045,82 KM.
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	
Jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi)	Proračuni općina i gradova neće imati dodatne troškove jer su troškovi izrade novih rješenja za korisnike prava po novome zakonu, iako će ih raditi općinski organi ukalkulirajući trošak Federacije BiH i sa te razine
F 7. Pečat i potpis odgovornog lica obradivaca propisa	Mjesto i datum , 08-04-2022

